

Prawica Twoja
wstawiła się mocą
(Wj 15,6)

Materiały na
TYDZIEŃ MODLITW
O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN
18-25 stycznia
i cały rok 2018

Warszawa 2017

© Copyright by
Rada ds. Ekumenizmu
Konferencji Episkopatu Polski

i

Polska Rada Ekumeniczna

Teksty Pisma Świętego:

Pismo Święte Nowego Testamentu. Przekład ekumeniczny.

© Towarzystwo Biblijne w Polsce, Warszawa 2012

Pismo Święte Starego Testamentu. Pięcioksiąg. Przekład ekumeniczny.

© Towarzystwo Biblijne w Polsce, Warszawa 2014

Pismo Święte Starego Testamentu. Księgi Dydaktyczne. Przekład ekumeniczny.

© Towarzystwo Biblijne w Polsce, Warszawa 2008

Pismo Święte Starego Testamentu. Księgi Historyczne. Przekład ekumeniczny.

© Towarzystwo Biblijne w Polsce, Warszawa 2016

Pismo Święte Starego Testamentu. Księgi Prorockie. Przekład ekumeniczny.

© Towarzystwo Biblijne w Polsce, Warszawa 2016

ISSN 0208-9424

Redakcja:

*Andrzej Gontarek
Sławomir Pawłowski
Edward Puślecki
Doroteusz Sawicki
Kalina Wojciechowska*

Tłumaczenie:

Agnieszka Burakowska

Przygotowanie do druku:

Sławomir Pawłowski

WPROWADZENIE

1. Słowo polskiego zespołu redakcyjnego

Sposób wykorzystania materiałów

Tydzień i rok

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan trwa od 18 do 25 stycznia. Termin ten został zaproponowany przez pioniera ruchu ekumenicznego, Paula Wattsona z USA, w 1908 r., aby obejmował czas między dniem wspominającym św. Piotra, a dniem upamiętniającym nawrócenie św. Pawła. Na półkuli południowej, gdzie w styczniu zwykle trwają wakacje, Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan jest zazwyczaj obchodzony w innym terminie, np. w okresie obejmującym święto Pięćdziesiątnicy (propozycja ruchu „Wiara i Ustrój” z 1926 r.), co również zyskuje rangę symbolu.

Usilnie zachęca się Kościoły, by korzystały z tych materiałów przez cały rok, np. podczas comiesięcznych spotkań czy nabożeństw ekumenicznych, godzin biblijnych, w pracy duszpasterskiej wśród młodzieży, studentów, dorosłych. Podane w broszurze refleksje mogą posłużyć np. za wstęp do dyskusji, którą z kolei można zakończyć zaproponowanymi modlitwami.

Zachęca się wiernych do kontynuowania ekumenicznej modlitwy i wzajemnych odwiedzin w ciągu całego roku.

Nabożeństwa codzienne i nabożeństwo centralne

W ramach Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan niektóre Kościoły, diecezje czy miasta organizują jedno nabożeństwo, inne spotykają się każdego dnia Tygodnia (właściwie oktawy). Jeszcze inne spośród tych ośmiu nabożeństw wybierają jedno, któremu nadają charakter obchodów centralnych, najczęściej w niedzielę. Należy tu podkreślić, że przypadająca w Tygodniu Modlitw niedziela ma szczególne znaczenie duszpasterskie.

Niniejsza broszura uwzględnia każdą z tych możliwości, czemu służy propozycja nabożeństwa słowa Bożego oraz bogaty zestaw modlitw na każdy dzień, łącznie z czytaniem biblijnymi i komentarzami.

Międzywyznaniowo i konfesyjnie

Materiały Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan można wykorzystać zarówno podczas nabożeństw międzywyznaniowych jak i w ramach nabożeństw tylko jednej konfesji, włączając proponowane modlitwy – na ile to możliwe – do własnych porządków liturgicznych.

Na nabożeństwach centralnych w diecezjach Kościoła rzymskokatolickiego, na które zapraszani są duchowni i świeccy z bratnich Kościołów chrześcijańskich, zalecane jest organizowanie nabożeństwa słowa Bożego. Jeżeli jednak raczej duszpasterskie podpowiadają, że ze względu na większy udział wiernych wskazane jest umieszczenie modlitw o jedność chrześcijan w ramach Mszy św., skorzystać należy z Mszału Rzymskiego, wzbogacając celebrację o podane w broszurze teksty (czytania biblijne, modlitwy).

Zwyczajem przyjętym w Polsce na nabożeństwach ekumenicznych stosowana jest międzywyznaniowa wymiana kaznodziei.

Wspólnotowo i indywidualnie

Choć wspólnotowa modlitwa o jedność chrześcijan ma charakter uprzywilejowany, to jednak chrześcijanin powinien także modlić się do Ojca, „który widzi w ukryciu” (por. Mt 6,6). Materiały mogą służyć także tym, którzy chcieliby oddać się osobistej modlitwie w intencji jedności chrześcijan. Warto mieć przy tym świadomość, że wszyscy modlący

się o większą widzialną jedność Kościoła tworzą wspólnotę, nawet gdy modlą się indywidualnie.

Przygotowanie materiałów

Materiały na tegoroczny Tydzień Modlitw został przygotowany przez chrześcijan z Karaibów.

Teksty przygotowane przez nich zostały ostatecznie opracowane i zatwierdzone przez członków Międzynarodowego Komitetu mianowanego przez Komisję Wiara i Ustrój Światowej Rady Kościołów i Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan.

Po raz dwudziesty pierwszy polską wersję materiałów przygotował ekumeniczny zespół redakcyjny, powołany przez Komisję ds. Dialogu między Polską Radą Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski. Komisji współprzewodniczą: bp Jerzy Samiec (Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP) i bp Krzysztof Nitkiewicz (Kościół rzymskokatolicki). Do zespołu redakcyjnego należą obecnie:

Bp dr Edward Puślecki	Honorowy Zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w RP, Warszawa
Dr hab. Kalina Wojciechowska	Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP, Warszawa
Ks. dr Doroteusz Sawicki	Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Warszawa
Ks. mgr Andrzej Gontarek	Kościół Polskokatolicki w RP, Lublin
Ks. dr hab. Sławomir Pawłowski SAC	Kościół Rzymskokatolicki, Lublin

2. Tekst biblijny

(Wj 15,1-21)

- 1 Mojżesz i Izraelici zaśpiewali taką pieśń dla PANA:
Chcę śpiewać dla PANA,
bo zatryumfował,
konia i jeźdźca wrzucił w morze.
- 2 PAN jest mocą i pieśnią moją,
stał się moim zbawieniem.
On jest Bogiem moim,
będę Go sławił.
On jest Bogiem mego ojca,
będę Go wywyższał.
- 3 PAN jest wojownikiem,
PAN to Jego Imię.
- 4 Rydwany faraona i jego wojsko
wrzucił w morze.
Jego dowódcy zostali
pogrążeni w Morzu Sitowia.
- 5 Otchłań ich przykryła,
jak kamień pograżyli się w morskiej toni.
- 6 Prawica Twoja, PANIE, wsławiła się mocą,
prawica Twoja, PANIE, uciska nieprzyjaciela.
- 7 Pełnią swej potęgi niszczysz nieprzyjaciół swoich,
zsyłasz swój gniew, który pochłania ich jak plewy.
- 8 Pod tchnieniem Twojego gniewu spiętrzyły się wody,
stanęło jak wał to, co płynęło.
Zakrzepły otchłanie pośród morza.
- 9 Mówił nieprzyjaciel:
Będę ścigał i zdobędę, podzielę łupy
i nasycę moją duszę.
Wyciągnę miecz i zniszczy ich moja ręka.

- ¹⁰ Powiałeś swym tchnieniem,
przykryło ich morze,
jak ołów zanurzyli się w potężnych wodach.
- ¹¹ Któż jest jak Ty, wśród bogów, PANIE?
Któż jest jak Ty, wspaniały w świętości,
strasliwy w chwale, czyniący cuda?
- ¹² Wyciągnąłeś prawicę swoją
i pochłonęła ich ziemia.
- ¹³ W łaskowości swej prowadziłeś ten lud,
który wykupiłeś,
poprowadziłeś w mocy swojej
tam, gdzie mieszka Twoja świętość.
- ¹⁴ Narody usłyszały i zadrżały,
przerażenie ogarnęło mieszkańców Filistei.
- ¹⁵ Wtedy wystraszyli się książęta Edomu,
władcy Moabu zadrżeli,
struchleli wszyscy mieszkańcy Kanaanu.
- ¹⁶ Padł na nich strach i obawa.
Wobec wielkości Twego ramienia,
zamilkli jak głąz.
Aż przejdzie lud Twój, PANIE,
aż przejdzie lud, który wykupiłeś.
- ¹⁷ Wprowadzisz ich i zasadzisz
na górze Twego dziedzictwa,
w miejscu, które uczyniłeś, PANIE,
swym mieszkaniem, w świątyni
uczynionej Twoimi rękoma, Panie.
- ¹⁸ PAN będzie królował na zawsze,
na wieki!
- ¹⁹ Kiedy konie faraona
z jego rydwanami i jeźdźcami weszły w morze,
PAN skierował na nich morskie wody,
Izraelici zaś przeszli po suchym lądzie środkiem morza.

- ²¹ A Miriam, prorokini, siostra Aarona, wzięła do ręki bębenek, a za nią wyszły wszystkie kobiety w płasach i z bębenkami.
- ²¹ Wtedy Miriam im zaśpiewała:
Śpiewajcie PANU, bo zatryumfował,
konia i jego jeźdźca wrzucił w morze!

Pismo Święte Starego Testamentu. Pięcioksiąg. Przekład ekumeniczny.
© Towarzystwo Biblijne w Polsce, Warszawa 2014

3. Wprowadzenie w tematykę roku 2018

Prawica Twoja wstawiła się mocą

(Wj 15,6)

Region Karaibów

Współczesne Karaiby, biorące swą nazwę od jednego z ludów tubylczych – Kalinago, dawniej zwanego Karibami – to złożona rzeczywistość. Region ten obejmuje zarówno terytoria wyspiarskie jak i kontynentalne o bogatych i różnorodnych tradycjach etnicznych, językowych i religijnych. Stanowią one również złożoną rzeczywistość polityczną, ze względu na różnorodność ustrojową i konstytucyjną – od zależności kolonialnych (brytyjskich, holenderskich, francuskich i amerykańskich) aż po republikańskie państwa narodowe.

Współczesne Karaiby zostały głęboko dotknięte nieludzkim wyzyskiem kolonialnym. W agresywnym dążeniu do zysków z handlu kolonizatorzy uruchomili okrutną maszynę, umożliwiającą sprzedaż ludzi i ich przymusową pracę. Praktyki te doprowadziły najpierw do zniewolenia i zdziesiątkowania tubylców a w niektórych przypadkach do ich zagłady, później zniewolono Afrykanów i „zakontraktowano” mieszkańców Indii i Chin.

Na każdym etapie system kolonialny dążył do pozbawienia podbitych ludów ich niezbywalnych praw: tożsamości, godności ludzkiej, wolności i samostanowienia. Niewolnictwo Afrykanów polegało nie tylko na transporcie robotników z jednego miejsca do drugiego: uwłaczało ono ludzkiej godności „uprzedmiotowiło bowiem” człowieka, czyniąc jedną osobę własnością innej. Uznanie zniewolonego człowieka za cudzą własność otworzyło drogę dalszej dehumanizacji Afryki, m.in. zanegowania prawa do kulturowych i religijnych praktyk oraz małżeństwa i życia rodzinnego.

Niestety, w ciągu pięciuset lat kolonializmu i niewolnictwa chrześcijańska aktywność misyjna w tym regionie, z nielicznymi wyjątkami była ściśle związana z tym dehumanizującym systemem, a pod wieloma względami racjonalizowała i wzmacniała go. Podczas gdy ci, którzy zanieśli Biblię w ten rejon, używali świętych pism, aby usprawiedliwić niewolnictwo, w rękach zniewolonych stała się ona zapewnieniem, że Bóg jest po ich stronie i poprowadzi ich ku wolności.

Temat Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan 2018

Obecnie karaibscy chrześcijanie wielu tradycji dostrzegają rękę Boga działającego na rzecz zakończenia niewolnictwa. Jest to jednoczące doświadczenie zbawczego działania Boga, które przynosi wolność. Z tego powodu pieśń Mojżesza i Miriam (Wj 15,1-21) uznano za najbardziej odpowiedni motyw na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan 2018. To pieśń triumfu nad uciskiem. Na tym motywie opiera się hymn Prawica Boga (*The Right Hand of God*), napisany przez grupę roboczą Karaibskiej Konferencji Kościołów (Caribbean Conference of Churches) w sierpniu 1981 r. Pieśń stała się „hymnem” ruchu ekumenicznego na tym obszarze i została przetłumaczona na wiele języków.

Podobnie jak Izraelici, także mieszkańcy Karaibów mają swoją pieśń o zwycięstwie i wolności, która ich łączy. Jednak współcześnie ponownie zagrożona jest godność człowieka stworzonego na obraz i podobieństwo Boga. Chociaż ludzka godność jest niezbywalna, często przesłania ją zarówno grzech osobisty, jak i hierarchiczny. W naszym upadłym świecie stosunkom społecznym nader często brakuje sprawiedliwości

i współczucia. Porywczosć, przemoc, niesprawiedliwość, uzależnienie od narkotyków i pornografii oraz ból, żal i udręka, to doświadczenia niszczące ludzką godność.

Wiele współczesnych wyzwań jest dziedzictwem kolonialnej przeszłości i handlu niewolnikami. Zraniona psychika skutkuje dziś problemami społecznymi, niską samooceną, przestępczością i przemocą domową, a także osłabieniem relacji rodzinnych. Oprócz dziedzictwa przeszłości, problemy te są również pogłębiane przez współczesną rzeczywistość, którą wielu określiłoby mianem neokolonializmu. W istniejących okolicznościach wyjście z ubóstwa i długów wielu narodom tego regionu wydaje się wręcz niemożliwe. Ponadto, w wielu miejscach wciąż funkcjonują pozostałości dyskryminujących praw.

Prawica Boga, która wyprowadziła ludzi z niewoli, dając nadzieję i odwagę Izraelitom, nadal przynosi nadzieję chrześcijanom na Karaibach. Świadcząc o tej wspólnej nadziei, Kościoły współpracują, aby służyć wszystkim ludom tego regionu, a szczególnie osobom najskrajszym i zaniedbywanym. Czynią to, posługując się słowami hymnu „Prawica Boga sieje w naszej ziemi, sieje ziarna wolności, nadziei i miłości” (oryg. tekst z nutami w cz. IV *Materiały pomocnicze*).

Biblijno-duszpasterska refleksja nad tekstem (Wj 15, 1-21)

Księga Wyjścia prowadzi nas przez trzy okresy: życie Izraelitów w Egipcie (Wj 1,1-15. 21); podróż Izraela przez pustynię (Wj 15, 22-18. 27); doświadczenie Synaju (Wj 19-40). Wybrany fragment pieśni zaintonowanej przez Mojżesza i jego siostrę Miriam opisuje szczegóły wydarzeń prowadzących do wybawienia ludu Bożego z niewoli. Zamyka ona pierwszy okres.

On Bogiem moim, uwielbiać Go będę (Wj 15,2)

Wersety 1-3 rozdziału 15 podkreślają uwielbienie Boga: „Pan jest moją mocą i źródłem męstwa, Jemu zawdzięczam moje ocalenie, On Bogiem moim, uwielbiać Go będę, On Bogiem ojca mego, będę Go wywyższał” (Wj 15, 2). W pieśni prowadzonej przez Mojżesza i Miriam, Izraelici wyśpiewują chwałę Boga, który ich uwolnił. Żadne siły, nawet rydwany

faraona i wyszkolone wojsko nie mogą przeszkodzić woli Boga, aby Jego lud był wolny (Wj 15, 4-5). W tym radosnym okrzyku chwały chrześcijanie z wielu różnych tradycji uznają, że Bóg jest Zbawicielem. Cieszymy się, że dotrzymał swoich obietnic i nadal przynosi zbawienie przez Ducha Świętego. On jest naszym Bogiem, a my wszyscy jesteśmy Jego ludem.

Prawica Twoja wstawiła się mocą (Wj 15,6)

Wyzwolenie i zbawienie ludu Bożego dokonują się dzięki prawicy Boga, czyli mocy Boga, która pokonuje przeciwników i chroni naród wybrany. Bóg usłyszał krzyk swego ludu i nie pozwolił mu zginąć z ręki faraona. Zachował życie i zniszczył przemoc, rozkazując wiatrom i morzu (Wj 15,10). Ukształtował Izraelitów jako lud chwały i wolności.

Wyzwolenie przyniosło ludowi nadzieję i obietnicę. Nadzieję, ponieważ narodził się nowy dzień, gdy ludzie mogli swobodnie oddawać cześć Bogu i zdać sobie sprawę ze swojej wartości. Była to również obietnica: Bóg będzie zawsze im towarzyszył i żadna siła nie zdoła zniszczyć celu, do którego Bóg ich przeznaczył.

Czy Bóg używa przemocy, żeby zwalczyć przemoc?

Niektórzy Ojcowie Kościoła interpretowali tę opowieść jako metaforę życia duchowego. Św. Augustyn utożsamiał prześladowców, którzy zostali wrzuceni do morza, nie z Egipcjanami, lecz z grzechem: „Jak widzisz, wszystkie nasze dawne grzechy, które niejako napierają na nas od tyłu, utopił i wymazał w chrzcie. Duchy nieczyste dosiadły te nasze ciemne sprawy jak swoje wierzchowce i jak jeźdźcy jeździły na nich, gdzie chciały. Dlatego apostoł nazywa ich »rządcami tej ciemności«. Zostaliśmy z tego wszystkiego wyzwoleni przez chrzest, jak przez Morze Czerwone, tak nazwane, ponieważ uświęcone krwią ukrzyżowanego Pana...” (z Kazania 223, *Na Wigilię Paschalną*).

Augustyn postrzegał to opowiadanie jako zachętę dla chrześcijan do wytrwałości i nadziei. Kreśli on analogię między wyzwalającym przeprowadzeniem Izraela przez Morze Czerwone a chrześcijan przez chrzest. Obydwa przejścia powołują do istnienia zgromadzenie ludu Bożego. Izra-

elici mogą swobodnie chwalić zbawcze ramię Boga w pieśni zwycięstwa chwały Miriam i Mojżesza.

Jedność

Rozdział 15 Księgi Wyjścia pozwala nam zrozumieć, że droga do jedności musi często prowadzić przez wspólnotowe doświadczenie cierpienia. Wyzwolenie Izraelitów z niewoli jest założycielskim wydarzeniem tworzącym jeden lud. Dla chrześcijan proces ten osiąga szczyt w tajemnicach Wcielenia i Paschy. Przez chrzest chrześcijanie uczestniczą w Bożej służbie pojednania, ale nasze podziały utrudniają świadectwo i misję wobec świata wymagającego boskiego uzdrowienia.

4. Ekumeniczna sytuacja w rejonie Karaibów

Karaiby rozciągają się od wysp Bahama na północy do Surinamu, Gujany i Gujany Francuskiej (Kajenna) na południowoamerykańskim kontynencie i od Barbadosu na wschodzie do Belize w Ameryce Środkowej na zachodzie. Wspólna tożsamość regionu opiera się na czynnikach geograficznych, wspólnej historii kolonializmu, wyzysku i oporu przeciwko obcemu panowaniu, a także na wspólnej świadomości kulturowej.

Obecność niektórych Kościołów w regionie – np. rzymskokatolickiego i anglikańskiego – zbiega się z początkiem i wczesnym okresem działalności kolonialnej. Inne Kościoły powstały później w wyniku misjonarskich ruchów od XVIII do XX w. Ostatnio, rozprzestrzeniły się na Karaibach ruchy ewangelikalne i zielonoświątkowe.

Karaibska Konferencja Kościołów (Caribbean Conference of Churches – CCC) wyrosła z prekursorskiej działalności ekumenicznej lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku i została formalnie ustanowiona podczas społeczno-kulturalnego i politycznego fermentu wczesnych lat siedemdziesiątych. Stało się to bezpośrednio po okresie kolonialnym; wówczas wiele krajów uzyskało polityczną niepodległość. Był to również czas, kiedy region

jako całość ogarnął ruch na rzecz samostanowienia, rozwoju i nowych form wyrażania siebie. Wspólną odpowiedzialnością i wkładem części Kościołów w powstanie tej nowej, regionalnej świadomości stało się utworzenie organizacji Chrześcijańska Akcja dla Rozwoju na Karaibach (Christian Action for Development in the Caribbean – CADEC). To ona była prekursorem CCC i później przemieniła się w jedną z dwóch głównych jej sekcji. Druga sekcja znana jest pod nazwą Agencji dla Odnowy Kościołów (Agency for Renewal of the Churches – ARC).

Założycielskie zgromadzenie CCC (Karaibskiej Konferencji Kościołów) odbyło się w Kingston, na Jamajce, w 1973 r. Preambuła jej konstytucji brzmi:

„My, jako chrześcijanie Karaibów, z powodu naszego wspólnego powołania w Chrystusie, zobowiązujemy się połączyć w regionalną wspólnotę Kościołów dla religijnej refleksji, inspiracji i współpracy, w celu przewycięzenia wyzwań stworzonych przez historię, język, kulturę, klasowość i odległości. Jesteśmy więc głęboko oddani promowaniu pokoju, całościowego rozwoju naszych narodów oraz uznania społecznej sprawiedliwości i godności każdej osoby. Zobowiązujemy się do wspólnej wędrówki w Chrystusie i do dzielenia doświadczeń na rzecz umocnienia królestwa Bożego na świecie”.

Trzydzieści trzy Kościoły – członkowie CCC – reprezentują ogromną różnorodność ludzi i kultur, rozrzuconych po wielu wyspach i krajach Ameryki Południowej i Środkowej, należących do czterech głównych grup językowych: holenderskiej, angielskiej, francuskiej i hiszpańskiej. W tym konglomeracie są: Kajenna (Gujana Francuska), Kuba, Gwadelupa, Haiti, Martynika i Portoryko. Kościoły członkowskie CCC podzielają wspólne przekonanie, że mimo podziału spowodowanego długim dziedzictwem kolonialnym istnieje autentyczna, jednocząca karaibska tożsamość

Jako jedna z sześciu Regionalnych Organizacji Ekumenicznych (Regional Ecumenical Organisations – REOs) CCC jest wyjątkowa historycznie, będąc pierwszym przypadkiem na świecie, gdzie Kościół rzymskokatolicki – oficjalnie przez swoją konferencję biskupów – został członkiem założycielem Regionalnej Organizacji Ekumenicznej. Zaan-

gażowanie Konferencji Episkopatu Antyli (Antilles Episcopal Conference – AEC), jako członka założyciela CCC, zostało postawione za wzór w dokumencie przygotowawczym *Lineamenta* dla rzymskokatolickiego Specjalnego Zgromadzenia Synodu Biskupów poświęconego Ameryce w 1997 r. W części *Obszary i sposoby komunii* dokument stwierdza: *Przykład większej możliwości dialogu z innymi wyznaniemii zademonstrowali niektórzy biskupi z Karaibów, przyczyniając się do powstania jedynej organizacji ekumenicznej obecnej w regionie* (część IV, art. 42).

W ciągu czterdziestu trzech lat istnienia Kościoły członkowskie CCC podjęły wiele inicjatyw w dziedzinie teologii, edukacji chrześcijańskiej, integralnego rozwoju, problematyki młodzieży i kobiet, życia rodzinnego, praw człowieka i komunikacji. Kilka ważnych osiągnięć CCC, to kanały medialne *Contact and Caribbeat*, miesięcznik *Caribbean Contact* oraz chrześcijańska seria edukacyjna – *Fashion Me a People*.

W 1983 r. zadanie CCC zostało przeformułowane i obecnie brzmi ono: „Propagowanie ekumenizmu i przemian społecznych w posłuszeństwie wobec Jezusa Chrystusa i solidarności z ubogimi”. Konferencja opracowała podejście strategiczne i wdrożyła zintegrowaną odpowiedź programową na liczne problemy społeczno-gospodarcze Karaibów. Wśród nich są: ubóstwo, zakażenia HIV/AIDS, handel narkotykami i uzależnienia, a także wykorzenienie, ponieważ ludzie są przemieszczani z różnych powodów – w tym klęsk żywiołowych, przemocy, poszukiwania pracy i lepszego życia.

CCC prowadzi politykę głębszego eklezjalnego zaangażowania, przy wzajemnym wsparciu Kościołów członkowskich, przez ich agencje i instytucje, aż do lokalnych wspólnot. Główne inicjatywy programowe to:

- priorytetowe inicjatywy regionalne (HIV/AIDS, narkotyki, przemoc, rodzina, żywność, wykorzenieni ludzie)
- zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy (zmniejszenie ubóstwa, finansowanie projektów, przygotowanie na kataklizmy)
- wsparcie i komunikacja (świadomość publiczna, informacje, dialog i wymiana)

- stosunki międzynarodowe (regionalna integracja, wizyty solidarnościowe) oraz sprawy kulturalne.

Zajmując się niektórymi z tych kwestii, CCC współpracuje ściśle ze znaczącymi regionalnymi organizacjami międzyrządowymi, z których najważniejsza jest Karaibska Wspólnota (Caribbean Community – CARICOM).

Poza wymienionymi wyżej inicjatywami, CCC założyła Regionalne Forum Narodowych Rad Kościołów (National Councils of Churches – NCCs) w celu większego nawiązywania kontaktów i wzajemnego wsparcia tych rad w regionie. Stało się to w uznaniu newralgicznej roli Narodowych Rad Kościołów (NCCs) w wielu częściach regionu, gdzie niektóre NCCs – np. kubańska i jamajska – wyprzedziły CCC o dziesiątki lat. Forum zostało powołane w 2001 r. pod hasłem: *Śpiewajcie pieśń nową*, i spotykało się corocznie do 2008 r. Podobnie jak inne inicjatywy, Regionalne Forum musiało zostać rozwiązane z powodu znaczącego zredukowania finansów dla tej organizacji.

Ostatnio Sekretariat CCC stara się kłaść większy nacisk na **teologiczną** podstawę ekumenizmu w dyskusji z Kościołami członkowskimi. Dzieje się tak w celu wzmocnienia fundamentalnej kwestii **koinonii**, która w powszechnym odczuciu została niejako przesłonięta nadmiernym naciskiem na **diakonię**. Pod tym względem podjęto działania zmierzające do zapewnienia, że nie tylko odbędą się dyskusje w tych i innych sprawach związanych z „wiarą i ustrojem”, ale że znajdzie się też **przestrzeń gościnności**, gdzie członkowie różnych denominacji – teologowie, duchowieństwo i inni – będą mogli spotykać się w atmosferze wzajemnego zrozumienia. Mając te cele na uwadze, uruchomiono w grudniu 2014 r. Karaibskie Regionalne Centrum Ekumenicznego Spotkania i Dialogu (Caribbean Regional Centre of Ecumenical Encounter & Dialogue). Stworzenie tego Centrum było wspólnym przedsięwzięciem CCC i mnichów z wiekowego klasztoru benedyktyńskiego Matki Bożej Wygnania – powszechnie znanego jako Góra Św. Benedykta – na Trynidadzie. (Biorąc pod uwagę jego historyczną posługę duszpasterską dla ludzi o wielu różnych prze-

konaniach religijnych, klasztor był postrzegany jako naturalne miejsce i jedyna opcja).

Pojawiło się też nowe zaangażowanie CCC w innej ekumenicznej formie i konfiguracji – np. Ruch Taizé i karaibska „sekcja” Globalnego Forum Chrześcijańskiego (Global Christian Forum – GCF). To Forum jest ważnym środkiem wyjścia na zewnątrz i dialogu z chrześcijanami ewangelikalnymi i zielonoświątkowymi. CCC faktycznie działa jako moderator/pomocnik karaibskiego GCF.

Oprócz CCC istnieją inne instytucjonalne przejawy ekumenizmu na Karaibach. Jedną z takich wyróżniających się form jest Zjednoczone Kolegium Teologiczne Indii Zachodnich (United Theological College of the West Indies – UTCWI), z siedzibą na Jamajce. Jako instytucja, UTCWI jest wspólnym przedsięwzięciem różnych wyznań protestanckich. Co ciekawe, jej siedziba znajduje się obok rzymskokatolickiego Kolegium Teologicznego (Theological College) (i byłego seminarium) św. Michała. Wykładowcy i studenci obu instytucji od lat tworzą bardzo przyjazne i wzajemnie budujące relacje.

Na szerszym szczeblu regionalnym znajduje się także Karaibskie Stowarzyszenie Szkół Teologicznych (Caribbean Association of Theological Schools – CATS). Organizacja ta skupia, na zasadzie współpracy, największe uczelnie teologiczne anglojęzycznych Karaibów: UTCWI (Jamajka), anglikański Codrington College (Barbados) oraz dwa rzymskokatolickie: św. Jana Vianneya i męczenników z Ugandy (Trynidad) oraz św. Michała (Jamajka).

Jeśli chodzi o protestanckie ekumeniczne uczelnie teologiczne, w hiszpańskojęzycznych Karaibach istnieje Ewangelickie Seminarium w Portoryko i Ewangelickie Seminarium w Matanzas na Kubie. Obie instytucje są wspólnym przedsięwzięciem różnych wyznań protestanckich. To ostatnie jest obecnie kierowane przez ks. dr. Carlosa Emilio Harna, byłego przewodniczącego CCC i byłego pracownika Światowej Rady Kościołów (ŚRK – World Council of Churches).

Z Republiki Dominikańskiej pochodził pastor metodystyczny ks. dr Philip Alford Potter – trzeci sekretarz generalny Światowej Rady

Kościółów. W czasie swej kadencji (1972-1984) walczył z reżimem apartheidu w Republice Południowej Afryki. W siedzibie Rady w Genewie przyjmował papieża Jana Pawła II. Był to ważny krok w stosunkach ekumenicznych między Watykanem a ŚRK.

Szacuje się, że obecnie jest trzynaście członkowskich Kościołów ŚRK na Karaibach, reprezentujących 1,4 mln chrześcijan. Karaibscy ekumeniści, podążając śladem ks. Pottera, wnoszą znaczący wkład w szerszą, międzynarodową działalność ekumeniczną. Wśród nich jest ks. Neville Callam z Jamajki, obecny sekretarz generalny Światowego Aliansu Baptystów (Baptist World Alliance – BWA), od wielu lat szanowany członek Komisji Wiary i Ustroju ŚRK.

Część II

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE

1. WPROWADZENIE DO NABOŻEŃSTWA

Biblia i trzy zestawy łańcuchów stanowią integralną część celebracji tego nabożeństwa. Karaibski zespół przygotowawczy proponuje, by te symbole zajmowały widoczne miejsce w przestrzeni modlitewnej.

Biblia odgrywa szczególnie ważną rolę w doświadczeniu karaibskich Kościołów. Dawniej ludność tubylcza i niewolnicy doświadczali okrucieństwa ze strony kolonizatorów, którzy jednocześnie przynieśli chrześcijaństwo. Jednak w rękach uciemiężonych ludów z tego obszaru Biblia stała się głównym źródłem pociechy i wyzwolenia, dlatego w czasie tego nabożeństwa powinna się ona znaleźć na dobrze widocznym miejscu. Słowo Boże należy odczytać z tego egzemplarza, a nie z innych ksiąg lub broszur.

Kajdany są mocnym symbolem zniewolenia, odczłowieczenia i rasizmu. Stanowią także symbol władzy grzechu, który oddziela nas od Boga i siebie nawzajem. Karaibski zespół przygotowawczy zachęca, by podczas modlitwy o pojednanie użyć prawdziwych żelaznych łańcuchów. Podczas nabożeństwa zostają one zrzucone i zastąpione ludzkim łańcuchem, symbolizującym jedność i wspólne działania przeciwko współczesnemu niewolnictwu oraz różnego rodzaju indywidualnej i instytucjonalizowanej dehumanizacji. Zaproszenie całego zgromadzenia do uczestnictwa w tym gościu stanowi integralną część nabożeństwa.

Karaibski zespół przygotowawczy proponuje odczytanie (zaśpiewanie) hymnu *Prawica Boga* po wysłuchaniu słowa Bożego. Nawiązuje on do

pieśni Miriam i Mojżesza z Księgi Wyjścia wychwalającej wyzwalające działanie Boga i jest związany z ruchem ekumenicznym na Karaibach.

2. PRZEBIEG NABOŻEŃSTWA

P – Prowadzący

W – Wszyscy

L – Lektor

PIEŚŃ

(Podczas śpiewu pieśni wchodzi prowadzący nabożeństwo. Powinni być prowadzeni przez asystenta niosącego Biblię. Biblia zostaje umieszczona w centrum modlitewnej przestrzeni. Słowo Boże podczas nabożeństwa powinno być odczytane z tej właśnie księgi)

POWITANIE

P – W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

W – Amen.

P – Łaska i pokój od Boga, który nas pojednał ze sobą przez Chrystusa, niech będą z wami wszystkimi.

W – I z duchem twoim.

P – Drodzy przyjaciele w Chrystusie, gdy gromadzimy się na tym nabożeństwie o jedność, dziękujemy Bogu za nasze chrześcijańskie dziedzictwo i za Jego wyzwalające i zbawcze działanie w ludzkiej historii.

Materiały na tegoroczny Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan zostały przygotowane przez Kościoły karaibskie. Historia chrześcijaństwa na tym terenie zawiera paradoks. Z jednej strony Biblia stanowiła dla kolonizatorów pretekst do podporządkowania rodzimych mieszkań-

ców tych ziem i szerzenia niewolnictwa, z drugiej strony, stała się źródłem pociechy i wyzwolenia dla wielu, którzy cierpieli ucisk i byli wyzyskiwani.

Dzisiaj Biblia nadal pozostaje źródłem pociechy i nadziei, inspirując karabskich chrześcijan do zmiany uwarunkowań, które zagrażają ludzkiej godności i jakości życia. Gdy spadają żelazne łańcuchy zniewolenia, wyłania się nowa więź miłości i jedności, o którą modlą się wszystkie chrześcijańskie wspólnoty.

WEZWANIE DUCHA ŚWIĘTEGO

(Odpowiedź na wezwanie może być śpiewana)

P – Wraz z chrześcijanami z Karaibów wzywajmy Ducha Świętego, aby rozpałił nasze serca, gdy modlimy się o jedność Kościoła.

P – Zjednocz swoje służki!

W – Przyjdź, Duchu Święty!

P – Naucz nas się modlić.

W – Przyjdź, Duchu Święty!

P – Wyzwól nas z niewoli grzechu.

W – Przyjdź, Duchu Święty!

P – Pomóż nam w naszej słabości.

W – Przyjdź, Duchu Święty!

P – Odnów nas jako swoje dzieci.

W – Przyjdź, Duchu Święty!

PIEŚŃ CHWAŁY**MODLITWA POJEDNANIA**

P – Nie otrzymaliśmy ducha niewoli, by się pogrążyć w bojaźni. Wzywajmy Boże miłosierdzie, ufni w zbawczą moc prawicy Boga. *(Trzej członkowie zgromadzenia podchodzą, niosąc po jednym łańcuchu. Po każdym wezwaniu i odpowiedzi jeden łańcuch opada na ziemię. Odpowiedź Kyrie może być śpiewana)*

P – Od niszczenia ludzkiej godności i nowych form zniewolenia, wybaw nas, Boże. *Kyrie eleison.*

W – *Kyrie eleison.*

P – Od decyzji i czynów, które rodzą ubóstwo, marginalizują lub dyskryminują naszych braci i siostry, wybaw nas, Boże. *Kyrie eleison.*

W – *Kyrie eleison.*

P – Od lęku i podejrzliwości, które oddzielają nas od siebie i ograniczają nadzieję i uzdrowienie, wybaw nas, Boże. *Kyrie eleison.*

W – *Kyrie eleison.*

P – Pan jest naszą siłą i mocą, i On stał się naszym zbawieniem. Niech Bóg, który nas odkupił, prowadzi nas do swego świętego mieszkania.

W – Amen.

CZYTANIE SŁOWA BOŻEGO

(por. Ps 119, 134-135)

P – Wyzwól nas, Boże, z ludzkiego ucisku...

W – ... abyśmy mogli przestrzegać Twych nakazów.

P – Oblicze Twe niech zajaśnieje nad Twymi sługami...

W – ... i naucz nas swoich ustaw.

CZYTANIE I: Wj 15, 1-21

Kantyk Mojżesza i Miriam

Mojżesz i Izraelici zaśpiewali taką pieśń dla PANA:

Chcę śpiewać dla PANA,

bo zatryumfował,

konia i jeźdźca wrzucił w morze.

PAN jest mocą i pieśnią moją,

stał się moim zbawieniem.

On jest Bogiem moim,

będę Go sławił.

On jest Bogiem mego ojca,

będę Go wywyższał.

PAN jest wojownikiem,

PAN to Jego Imię.

Rydwany faraona i jego wojsko

wrzucił w morze.

Jego dowódcy zostali

pogrążeni w Morzu Sitowia.

Otchłan ich przykryła,

jak kamień pogrążyli się w morskiej toni.

Prawica Twoja, PANIE, wsławiła się mocą,

prawica Twoja, PANIE, uciska nieprzyjaciela.

Pełnią swej potęgi niszczysz nieprzyjaciół swoich,

zsyłasz swój gniew, który pochłania ich jak plewy.

Pod tchnieniem Twojego gniewu spiętrzyły się wody,

stańło jak wał to, co płynęło.

Zakrzepły otchłanie pośród morza.

Mówił nieprzyjaciel:

Będę ścigał i zdobędę, podzielę łupy

i nasycę moją duszę.

Wyciągnę miecz i zniszczy ich moja ręka.

Powiałeś swym tchnieniem,
przykryło ich morze,
jak ołów zanurzyli się w potężnych wodach.
Któż jest jak Ty, wśród bogów, PANIE?
Któż jest jak Ty, wspaniały w świętości,
straszliwy w chwale, czyniący cuda?
Wyciągnąłeś prawicę swoją
i pochłonęła ich ziemia.
W łaskowości swej prowadziłeś ten lud,
który wykupiłeś,
poprowadziłeś w mocy swojej
tam, gdzie mieszka Twoja świętość.
Narody usłyszały i zadrżały,
prerażenie ogarnęło mieszkańców Filistei.
Wtedy wystraszyli się książęta Edomu,
władcy Moabu zadrżeli,
struchleli wszyscy mieszkańcy Kanaanu.
Padł na nich strach i obawa.
Wobec wielkości Twego ramienia,
zamilkli jak głaz.
Aż przejdzie lud Twój, PANIE,
aż przejdzie lud, który wykupiłeś.
Wprowadzisz ich i zasadzisz
na górze Twego dziedzictwa,
w miejscu, które uczyniłeś, PANIE,
swym mieszkaniem, w świątyni
uczynionej Twoimi rękoma, Panie.
PAN będzie królował na zawsze,
na wieki!
Kiedy konie faraona
z jego rydwanami i jeźdźcami weszły w morze,
PAN skierował na nich morskie wody,
Izraelici zaś przeszli po suchym lądzie środkiem morza.

A Miriam, prorokini, siostra Aarona, wzięła do ręki bębenek, a za nią wyszły wszystkie kobiety w płasch i z bębenkami.

Wtedy Miriam im zaśpiewała:

Śpiewajcie PANU, bo zatryumfował,
konia i jego jeźdźca wrzucił w morze!

P – Słuchajcie, a staniecie się wolnymi.

W – Bogu niech będą dzięki.

PSALM RESPNSORYJNY: (Ps 118, 5-6.13-24)

(Zaleca się, żeby psalm był śpiewany)

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Wzywałem PANA w nieszczęściu,
PAN mnie wysłuchał i wyzwolił.
PAN jest ze mną, nie będę się lękał,
co może zrobić mi człowiek?

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Potężny cios mnie dosięgnął,
o mały włos nie upadłem,
ale PAN mnie podtrzymał.
PAN jest moją mocą i pieśnią,
On stał się moim wybawcą.

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Okrzyk radości i zwycięstwa
w namiotach sprawiedliwych:
Prawica PANA moc okazuje!
Prawica PANA wzniesiona wysoko,
prawica PANA moc okazuje!

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Nie umrę, lecz żyć będę,
by opowiadać o dziełach PANA.
PAN surowo mnie ukarał,
ale na śmierć nie wydał.

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Otwórzcie mi bramy sprawiedliwości,
abym mógł wejść i wysławiać PANA!

To jest brama PANA,
przez nią wejdą sprawiedliwi.

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Wysławiam Cię, bo mnie wysłuchałeś
i stałeś się moim zbawieniem.

Kamień odrzucony przez budujących
stał się kamieniem węgielnym.

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

Stało się to dzięki PANU,
cudem jest w naszych oczach.

Oto dzień, który PAN uczynił,
radujmy się nim i weselmy!

Refren: Pan mnie wyzwolił, Jemu cześć i chwała.

CZYTANIE II: Rz 8,12-27

Nie otrzymaliśmy ducha zniewolenia, lecz usynowienia

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

Nie jesteśmy więc, bracia, dłużnikami ciała, tak, aby żyć według ciała. Jeśli bowiem według ciała żyjecie, umrzecie, jeśli zaś przy pomocy Ducha uśmiercacie uczynki ciała, będziecie żyć. Ci, którzy dają się prowadzić Duchowi Boga, są synami Boga. Nie otrzymaliście przecież ducha zniewolenia, żeby znowu się bać, lecz otrzymaliście Ducha usynowienia, w którym wołamy: Abba, Ojcze! Duch ten równocześnie świadczy naszemu duchowi, że jesteśmy dziećmi Boga. Jeśli zaś dziećmi, to i dziedzicami, dziedzicami Boga, a współdziedzicami Chrystusa, skoro rzeczywiście cierpimy z Nim, aby też uczestniczyć z Nim w chwale.

Liczę bowiem, że terazniejszych cierpień nie można stawiać na równi z mającą nastąpić chwałą, która zostanie w nas objawiona. Stworzenie przecież z wytrwałością oczekuje objawienia synów Boga, gdyż zostało poddane

marności nie z własnej woli, lecz przez Tego, który je poddał, w nadziei, że również ono będzie wyzwolone z niewoli skażenia do wolności chwały dzieci Boga. Wiemy bowiem, że aż dotąd całe stworzenie wzdycha i rodzi w bólach. I nie tylko ono, lecz również my sami, którzy mamy pierwsze plony Ducha, wzdychamy, oczekując usynowienia, odkupienia naszego ciała. W nadziei przecież zostaliśmy zbawieni. Nadzieja zaś, którą się widzi, nie jest już nadzieją, bo jak można się spodziewać tego, co się widzi? Jeśli jednak spodziewamy się tego, czego nie widzimy, to z wytrwałością tego oczekujemy.

Podobnie też Duch wspiera nas w naszej niemocy. Nie wiemy bowiem, o co i jak należy się modlić, ale sam Duch wstawia się za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami. A Ten, który bada serca, wie, czym jest zamysł Ducha i że zgodnie z wolą Boga wstawia się On za świętymi.

P – Słuchajcie, a staniecie się wolnymi.

W – Bogu niech będą dzięki.

(Odpowiednia aklamacja „Alleluja” może być zaśpiewana przed i po odczytaniu Ewangelii)

Alleluja, alleluja, alleluja.

Prawica Pana wzniesiona wysoko,

Prawica Pańska moc okazała.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mk 5,21-43

Przyjdź i połóż na nią ręce, aby została uzdrowiona i żyła!

Słowa Ewangelii według świętego Marka

Gdy Jezus przeprowił się łodzią z powrotem na drugi brzeg, zebrał się przy Nim wielki tłum. Kiedy był On jeszcze nad jeziorem, przyszedł jeden z przełożonych synagogi, imieniem Jair. Gdy Go zobaczył, padł Mu do nóg i bardzo Go prosił: Moja córeczka umiera! Przyjdź i połóż na nią ręce, aby została uzdrowiona i żyła! Poszedł więc z nim.

Towarzyszył Mu zaś wielki tłum, który napierał na Niego. A była tam kobieta, która od dwunastu lat miała krwotoki i dużo wycierpiała od wielu lekarzy. Wydała cały swój majątek, a nic jej to nie pomogło, lecz czuła się jeszcze gorzej. Kiedy usłyszała o Jezusie, przyszła w tłumie i z tyłu dotknęła Jego płaszcza. Pomyślała bowiem: Jeśli dotknę choćby Jego płaszcza, wyzdrowieję. I natychmiast przestała krwawić, i wyraźnie poczuła, że jest wyleczona ze swojej dolegliwości. W tej samej chwili Jezus odczuł też, że moc wyszła z Niego. Zwrócił się więc do tłumy i zapytał: Kto dotknął Mojego płaszcza? Odpowiedzieli Mu uczniowie: Widzisz, że tłum napiera na Ciebie ze wszystkich stron, a pytasz: Kto Mnie dotknął? On jednak rozglądał się, aby ujrzeć tę, która to uczyniła. Wtedy kobieta przestraszona i drżąca, świadoma tego, co się z nią stało, podeszła, upadła przed Nim i wyznała całą prawdę. On zaś powiedział do niej: Córko, twoja wiara cię uzdrowiła, idź w pokoju i bądź wolna od swojej dolegliwości.

Podczas gdy On jeszcze mówił, nadeszli ludzie przełożonego synagogi i powiedzieli: Twoja córka umarła. Dlaczego jeszcze trudzisz Nauczyciela? Kiedy Jezus usłyszał te słowa, powiedział do przełożonego synagogi: Nie bój się, tylko wierz! I nie pozwolił nikomu iść z sobą z wyjątkiem Piotra, Jakuba i Jana, brata Jakuba. Gdy zbliżał się do domu przełożonego synagogi, zauważył zamieszanie, wielu płaczących i rozpaczających. Wszedł i powiedział do nich: Dlaczego robicie zamieszanie i płaczecie? Dziecko nie umarło, ale śpi. Lecz naśmiewali się z Niego. On jednak wyrzucił wszystkich, wziął tylko ojca i matkę dziecka oraz tych, którzy z Nim przyszedli, i wszedł tam, gdzie było dziecko. Ujął je za rękę i powiedział: Talitha kum! – to znaczy: Dziewczynko, tobie mówię, wstań! Natychmiast też dziewczynka wstała i chodziła, a miała dwanaście lat. I ogarnęło ich wielkie zdumienie. Nakazał im jednak stanowczo, aby nikt się o tym nie dowiedział, i polecił, żeby dali jej jeść.

P – Słuchajcie, a staniecie się wolnymi.

W – Bogu niech będą dzięki.

HOMILIA/KAZANIE

PIEŚŃ

WYZNANIE WIARY

MODLITWY WSTAWIENNICZE

P – Z dziękczynieniem za nasze wyzwolenie z niewoli grzechu, przedstawmy Panu nasze potrzeby, prosząc Go, by zniszczył kajdany, które nas zniewalają, i połączył nas więzami miłości i jedności.

(Każda modlitwa wstawiennicza jest czytana przez inną osobę. Kiedy skończą czytać, łączą ręce między sobą lub z członkami zgromadzenia, tworząc w ten sposób ludzki łańcuch)

L1 – Boże wyjścia, Ty poprowadziłeś swój lud przez wody Morza Czerwonego i wybawiłeś go z niewoli. Bądź teraz z nami i uwolnij nas od wszystkiego, co poniża ludzką godność.

W – Połóż na nas Twe ręce, Panie, abyśmy żyli.

L2 – Boże obfitości, w swej dobroci zaspokajasz wszystkie nasze potrzeby. Bądź teraz z nami, pomóż nam wznieść się ponad egoizm i poządlliwość, i daj nam odwagę być sprawcami sprawiedliwości w świecie.

W – Połóż na nas Twe ręce, Panie, abyśmy żyli.

L3 – Boże miłości, Ty stworzyłeś nas na swój obraz i odkupiłeś nas w Chrystusie. Bądź teraz z nami, wspomóż nas, byśmy kochali Ciebie i bliźniego. Spraw, abyśmy przyjmowali obcego jak brata.

W – Połóż na nas Twe ręce, Panie, abyśmy żyli.

L4 – Boże pokoju, pozostajesz wierny przymierzcu z nami nawet wtedy, kiedy odchodzimy od Ciebie. W Chrystusie pojednałeś nas ze sobą.

Bądź teraz z nami i daj nam nowego ducha i nowe serce, abyśmy odrzucili przemoc i stali się siewcami Twego pokoju.

W – Połóż na nas Twe ręce, Panie, abyśmy żyli.

L5 – Panie chwały, jesteś wszechmocny, a przecież w Jezusie postanowiłeś uczynić sobie dom w ludzkiej rodzinie i w misterium chrztu przyjąłeś nas za swoje dzieci. Bądź teraz z nami i pomóż nam zachować wierność rodzinnym zobowiązaniom i wspólnotowym obowiązkom oraz umocnić więzy jedności z naszymi braćmi i siostrami w Chrystusie.

W – Połóż na nas Twe ręce, Panie, abyśmy żyli.

L6 – Boże, Jedyny w Trzech Osobach, w Chrystusie uczyniłeś nas jednym z Tobą i ze sobą nawzajem. Bądź teraz z nami i przez moc i pociechę Ducha Świętego uwolnij nas od egocentryzmu, arogancji i strachu, które uniemożliwiają nam dążenie do pełnej, widocznej jedności Twojego Kościoła.

W – Połóż na nas Twe ręce, Panie, abyśmy żyli.

MODLITWA PAŃSKA

P – Połączmy nasze ręce, związane nie łańcuchami, lecz Chrystusową miłością, która została wlana w nasze serca, i módlmy się do Ojca słowami, których nauczył nas Jezus.

(Modlitwa Pańska może być śpiewana)

W – Ojczy nasz, któryś jest w niebie,
święć się imię Twoje;
przyjdź królestwo Twoje;
bądź wola Twoja
jako w niebie tak i na ziemi;
chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;
i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom

i nie wódź nas na pokuszenie;
ale nas zbaw od złego.

Albowiem Twoje jest Królestwo i moc, i chwała
na wieki wieków. Amen.

(Po zakończeniu Modlitwy Pańskiej, nadal trzymając się za ręce, zgromadzenie może zaśpiewać znaną pieśń, dzięki której uczci swoją jedność)

(Po pieśni można przekazać znak pokoju)

ROZESŁANIE

P – Odkupieni przez prawicę Boga i zjednoczeni w jednym Ciele Chrystusa, idźmy w mocy Ducha Świętego.

W – Duch Pański spoczywa na nas,
Ponieważ Pan nas namaścił, aby ubogim nieść dobrą nowinę,
Więżniom głosić wolność.
A niewidomym przejrzenie,
Aby uciśnionych odsyłać wolnymi,
Aby obwoływać rok łaski od Pana.
Amen. Alleluja.

PIEŚŃ

Część III

REFLEKSJE BIBLIJNE I MODLITWY NA POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA

DZIEŃ PIERWSZY – czwartek, 18 stycznia 2018 r.

*Będziesz miłował przybysza,
bo i wy byliście przybyszami w ziemi egipskiej*

CZYTANIE I: Kpł 19,33-34

Będziesz miłował przybysza jak siebie samego

Czytanie z Księgi Kapłańskiej

Jeżeli w waszej ziemi zamieszka z tobą przybysz, nie będziesz go uciskać. Przybysza, który się osiedlił wśród was, będziecie traktować jak tubylca. Będziesz go miłował jak siebie samego, bo i wy byliście przybyszami w ziemi egipskiej. Ja jestem PAN, wasz Bóg.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSOJNY: Ps 146

Pan strzeże przybyszów

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.
Alleluja! Chwal, duszo moja, PANA!
Chcę wychwalać PANA, póki żyję,

chcę śpiewać mojemu Bogu,
jak długo będę istniał.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Nie ufajcie książętom
ani żadnemu człowiekowi,
który nie może ocalić.
Gdy bowiem duch go opuści
i powróci do ziemi,
w tym dniu przepadną jego plany.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Szczęśliwy, kogo wspomaga Bóg Jakuba,
dla kogo nadzieją jest PAN, Bóg jego,
który stworzył niebo i ziemię,
morze i wszystko, co w nim istnieje,
który dochowuje wierności na wieki.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

On wymierza sprawiedliwość pokrzywdzonym,
daje chleb głodnym.
PAN uwalnia więźniów,
PAN przywraca wzrok niewidomym,

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

PAN pociesza zgnębionych,
PAN kocha sprawiedliwych.
PAN strzeże przybyszów,
wspomaga sierotę i wdowę,
lecz na bezdroża kieruje bezbożnych.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

PAN jest królem na wieki,
twoim Bogiem, Syjonie,
po wszystkie pokolenia.
Alleluja! Alleluja!

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

CZYTANIE II: Hbr 13,1-3

Niektórzy, nie wiedząc, aniołom dali gościnę

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

Niech trwa braterska miłość. Nie zapominajcie też o gościnności, gdyż przez nią niektórzy nieświadomie gościli aniołów. Pamiętajcie o więźniach, jakbyście byli razem z nimi więzieni, o krzywdzonych, bo i wy żyjecie w ciele.

Oto słowo Boże**Alleluja, alleluja, alleluja.**

Co uczyniliście jednemu z tych braci Moich najmniejszych,
Mnieście to uczynili.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** Mt 25,31-46

Byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Kiedy Syn Człowieczy przyjdzie w swojej chwale, a z Nim wszyscy aniołowie, wtedy zasiądzie na tronie swojej chwały i zgromadzą się przed Nim wszystkie narody, a On oddzieli jednych od drugich, jak pasterz oddziela owce od kozłów. Owce postawi po swojej prawej stronie, a kozły po lewej.

Wtedy Król powie do tych po prawej stronie: Zbliżcie się, błogosławieni Mojego Ojca, weźcie w posiadanie Królestwo, przygotowane wam od założenia świata. Ponieważ byłem głodny i daliście Mi jeść, byłem spragniony i daliście Mi pić, byłem tułaczem i przyjęliście Mnie, byłem nagi i ubraliście Mnie, byłem chory i odwiedziliście Mnie, byłem w więzieniu i przyszliście do Mnie.

Wówczas odpowiedzą sprawiedliwi: Panie, kiedy widzieliśmy Ciebie głodnego i nakarmiliśmy albo spragnionego i daliśmy Ci pić? Kiedy widzieliśmy Ciebie jako tułacza i przyjęliśmy albo nagiego i ubraliśmy? Kiedy widzieliśmy Cię chorego albo w więzieniu i przyszliśmy do Ciebie? Na

to Król im odpowie: Zapewniam was, to, co uczyniliście jednemu z tych braci Moich najmniejszych, Mnie uczyniliście.

Wtedy powie i do tych po lewej stronie: Odejdźcie ode Mnie przekłęci w ogień wieczny, przygotowany diabłu i jego aniołom. Byłem bowiem głodny i nie daliście Mi jeść, byłem spragniony i nie daliście Mi pić, byłem tułaczem i nie przyjęliście Mnie, byłem nagi i nie ubraliście Mnie, byłem chory i w więzieniu i nie odwiedziliście Mnie.

Wówczas Go zapytają: Panie, kiedy widzieliśmy Ciebie głodnego albo spragnionego, albo jako tułacza, albo nagiego, albo chorego, albo w więzieniu i nie usłużyliśmy Tobie? Wtedy im odpowie: Zapewniam was, czego nie uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, Mnie nie uczyniliście.

I pójdą ci na karę wieczną, sprawiedliwi zaś do życia wiecznego.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Gdy Haiti stała się pierwszą niepodległą, czarną republiką, przyjęła gościnnie innych ludzi szukających wolności. Ostatnie lata przyniosły Haitańczykom ogromne trudności gospodarcze, toteż wielu z nich opuściło swoje domy, wyruszając w niebezpieczną podróż w nadziei lepszego życia. W wielu przypadkach spotykali się z brakiem gościnności i barierami prawnymi. Karaibska Rada Kościołów zaangażowała się na rzecz praw obywatelskich Haitańczyków.

Refleksja

Pamięć Izraelitów o byciu przybyszami w ziemi egipskiej leżała u podstaw przykazania, aby przyjmować do siebie przybyszów. Pamięć o własnym wygnaniu miała wyzwać empatię i solidarność ze współczesnymi im wygnańcami. Podobnie jak Izrael, nasze wspólne doświadczenie boskiego zbawczego działania idzie w parze z pamięcią o wyobcowaniu i oddzieleniu od Boga i Jego królestwa. Bóg przywrócił nam godność w Chrystusie i uczynił nas mieszkańcami Jego królestwa nie dlatego, że na to zasługiwaliśmy, ale jako dar swojej miłości. Zostaliśmy wezwani, by postępować podobnie.

Modlitwa

Wieczny Boże,
nie należysz do żadnej kultury ani kraju, lecz jesteś Panem wszystkiego,
wzywasz nas do przyjęcia przybysza.
Pomóż nam przez swego Ducha
żyć jak bracia i siostry,
przyjmując wszystkich w imię Twoje
i żyjąc w sprawiedliwości Twojego królestwa.
O to błągamy w imię Jezusa. Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga sieje w naszej ziemi,
siejże ziarna wolności, nadziei i miłości;
na ziemi wielu narodów niech wszystkie Jego dzieci połączą ręce
i staną się jedno z prawicą Boga.*

DZIEŃ DRUGI – piątek, 19 stycznia 2018 r.

Już nie niewolnik, lecz umiłowany brat

CZYTANIE I: Rdz 1,26-28

Bóg stworzył ludzkość na swój obraz

Czytanie z Księgi Rodzaju

[...] Bóg powiedział:

Uczyńmy człowieka na Nasz obraz i na Nasze podobieństwo.

Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem podniebnym,
nad bydłem i nad całą ziemią,

i nad wszelkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi.

I Bóg stworzył człowieka na swój obraz,

stworzył go na obraz Boży,
 stworzył ich jako mężczyznę i kobietę.
 Następnie Bóg im pobłogosławił.
 I powiedział do nich Bóg:
 Bądźcie płodni, rozmnażajcie się i wypełniajcie ziemię,
 podporządkowujcie ją sobie,
 i panujcie nad rybami morskimi, nad prąctwem podniebnym
 i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 10,1-10

Dlaczego z dala stoisz, o Panie?

- Refren:** Stań przy mnie, Panie, gdy jestem w ucisku.
 Dlaczego, PANIE, stoisz daleko
 i kryjesz się w czasach ucisku?
 Pycha bezbożnych zadręcza biedaków,
 niech wpadną w zasadzki, które zastawili.
- Refren:** Stań przy mnie, Panie, gdy jestem w ucisku.
 Chełpi się bowiem bezbożny swoją zachłannością,
 a oszust bluźni i znieważa PANA.
 Myśli bezbożny pełen pychy:
 Nie będzie kara! Nie ma Boga!
 Oto całe jego myślenie.
- Refren:** Stań przy mnie, Panie, gdy jestem w ucisku.
 Cokolwiek robi, zawsze się udaje,
 Twoje prawa nic go nie obchodzą
 i lekceważy wszystkich swoich przeciwników.
 Pomyślał sobie: Ja się nie zachwieję
 i zła nie zaznam po wszystkie pokolenia!
- Refren:** Stań przy mnie, Panie, gdy jestem w ucisku.

Usta jego są pełne przekleństw, podstęp, przemoc,
język jego krzywdzi, powoduje nieprawość.
Siedzi zacząjony w opłotkach,
aby w ukryciu zabić niewinnego,
śledzi nieszczęsnego wzrokiem.

Refren: Stań przy mnie, Panie, gdy jestem w ucisku.

Czatuje w ukryciu jak lew w jaskini,
czyha, by schwytać ubogiego,
porywa biedaka i wciąga w swe sieci.
Schyla się, przyczaja
i chwyta nieszczęsnych w swe szpony.

Refren: Stań przy mnie, Panie, gdy jestem w ucisku.

CZYTANIE II: Flm

Już nie niewolnik, lecz umiłowany brat

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Filemona

Paweł, więzień Chrystusa Jezusa, i Tymoteusz, brat, do naszego umiłowanego współpracownika Filemona, do Apfi, siostry, do walczącego razem z nami Archipa i do Kościoła, który jest w twoim domu: Łaska wam i pokój od Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa.

Dziękuję mojemu Bogu zawsze, gdy wspominam ciebie w moich modlitwach, ponieważ słyszę o twojej miłości i wierze, którą masz względem Pana Jezusa i wobec wszystkich świętych. Oby twój udział w wierze doskonalił się przez poznawanie każdego dobra, które jest w nas i prowadzi do Chrystusa. Doznaję bowiem wielkiej radości i zachęty z powodu twojej miłości, gdyż przez ciebie, bracie, zostały pokrzepione serca świętych.

Chociaż więc w Chrystusie mam prawo nakazywać ci, co należy czynić, to w imię miłości raczej proszę, ja, stary Paweł, teraz też i więzień Chrystusa Jezusa, za moim dzieckiem, które zrodziłem w więzach, za Onezymem. On, kiedyś dla ciebie nieużyteczny, teraz zaś dla ciebie i dla mnie jest bardzo pożyteczny. Jego też, to jest moje serce, posyłam do

ciebie z powrotem. Zamierzałem go zatrzymać przy sobie, żeby zamiast ciebie służył mi w więzach nałożonych z powodu Ewangelii. Bez twojej decyzji jednak nie chciałem tego uczynić, abys wyświadczył mi dobro nie pod przymusem, lecz z własnej woli. Może też z tego powodu został oddalony od ciebie na pewien czas, abys go odzyskał na zawsze, już nie jako niewolnika, ale więcej niż niewolnika – umiłowanego brata, szczególnie dla mnie, a jeszcze bardziej dla ciebie, i w ciebie, i w Panu.

Jeśli się więc poczuwasz do wspólnoty ze mną, przyjmij go tak, jak mnie. Jeżeli zaś wyrządził ci jakąś niesprawiedliwość albo jest ci coś winien, zalicz to na mój rachunek. Ja, Paweł, napisałem to moją ręką: ja zapłace, gdyż nie chcę ci mówić, że poza tym jesteś mi winien samego siebie. Tak, bracie, obym dzięki tobie doświadczył radości w Panu. Pokrzep moje serce w Chrystusie!

Piszę do ciebie, gdyż jestem przekonany o twoim posłuszeństwie i wiem, że uczynisz więcej niż to, co mówię. Przygotuj też jednocześnie miejsce dla mnie. Mam bowiem nadzieję, że dzięki waszym modlitwom będę mógł do was powrócić.

Pozdrawiają cię Epafras – mój współwięzień w Chrystusie Jezusie, Marek, Arystarch, Demas, Łukasz – moi współpracownicy. Łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa niech będzie z duchem waszym.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Błogosławieni miłosierni,
albowiem oni miłosierdzia dostąpią.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 10,25-37

Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Pewien znawca Prawa wstał i zadał Mu podchwytliwe pytanie: Nauczycielu, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne? On mu odpowiedział: Co jest napisane w Prawie? Jak czytasz? Tamten powiedział: *Będziesz miłował Pana, swego Boga, z całego swego serca, z całej swojej duszy, z całej swojej siły i całym swoim umysłem, a swego bliźniego jak siebie samego.* Wtedy Jezus oznajmił: Słusznie odpowiedziałeś. Tak czyn, a będziesz żył. Lecz on, chcąc siebie usprawiedliwić, zapytał Jezusa: A kto jest moim bliźnim?

Jezus nawiązując do tego, powiedział: Pewien człowiek schodził z Jeruzalem do Jerycha i napadli na niego bandyci, którzy nie tylko go obrabowali, ale też poranili, zostawili na pół umarłego i odeszli. Przypadkiem schodził tą drogą pewien kapłan, zobaczył go i ominął. Podobnie lewita, gdy przyszedł na to miejsce, zobaczył go i ominął. Natomiast pewien Samarytanin, który tamtędy podróżował i również obok niego przechodził, kiedy go zobaczył, ulitował się. Podeszedł do niego, opatrzył mu rany, zalewając je oliwą i winem, wsadził go na swoje zwierzę, zawiózł do zajazdu i opiekował się nim. Następnego dnia wyjął dwa denary, dał karczmarzowi i powiedział: Zajmij się nim, a jeśli coś więcej wydasz, oddam ci, kiedy będę wracał.

Jak ci się wydaje? Który z tych trzech okazał się bliźnim tego, co wpadł w ręce bandytów? Tamten odpowiedział: Ten, który okazał mu miłosierdzie. Jezus na to: Idź i ty czyn podobnie.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Handel ludźmi to współczesna forma niewolnictwa, którego ofiary są zmuszane do prostytucji, to praca dzieci oraz pobieranie narządów na rzecz wyzyskiwaczy. Jest to światowy, wielomilionowy przemysł. Jest to również rosnący problem na całych Karaibach. Protestantkie Kościoły na Karaibach przyłączyły się do Rady ds. Misji Światowej oraz Karaibskiej i Północnoamerykańskiej Rady ds. Misji, aby wychowywać chrześcijańskie wspólnoty i zakończyć plagę handlu ludźmi.

Refleksja

Z Biblii dowiadujemy się o Bogu przede wszystkim tego, że stworzył On człowieka na swój obraz. Jednak ta głęboka i piękna prawda często była w historii ludzkości przesłaniana lub negowana. Przesłanie Ewangelii jest zupełnie inne. Jezus zakwestionował ponizające godność normy społeczne. Opisał Samarytanina jako bliźniego, który ma być kochany zgodnie z Prawem. Paweł, odważny w Chrystusie, opisuje niewolnika Onezyma jako „umiłowanego brata”, potwierdzając wbrew normom społecznym jego człowieczeństwo i godność.

Miłość chrześcijańska zawsze musi być miłością odważną, która przekracza granice i uznaje w innych godność równą naszej. Podobnie jak św. Paweł, chrześcijanie muszą być „na tyle odważni w Chrystusie”, aby uznać osoby będące ofiarami handlu ludźmi za swoich bliźnich i ukochanych braci i siostry, i w ten sposób współpracować na rzecz zakończenia współczesnego niewolnictwa.

Modlitwa

Łaskawy Boże,

Zbliż się do tych, którzy są ofiarami handlu ludźmi,
zapewniając ich, że widzisz ich sytuację i słyszysz ich wołanie.

Niech Twój Kościół zjednoczy się we współczuciu i odwadze,
działając, by nadszedł dzień, kiedy nikt nie będzie wykorzystywany,
a wszyscy będą mogli żyć w godności i pokoju.

Błagamy o to w imię Trójjedynego Boga,
który może zrobić nieporównanie więcej,
niż możemy prosić lub wyobrazić sobie. Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga wznosi się w naszej ziemi,
podnosi upadłych jednego po drugim;
każdy z nich jest znany z imienia i uratowany teraz od wstydu
wzniesieniem prawicy Boga.*

DZIEŃ TRZECI – sobota, 20 stycznia 2018 r.

Twoje ciało jest świątynią Ducha Świętego

CZYTANIE I: Wj 3,4-10

Bóg uwalnia tych, którzy są w ludzkiej niewoli

Czytanie z Księgi Wyjścia

PAN zobaczył, że [Mojżesz] podszedł, aby się [...] przyjrzeć. Bóg zawołał więc do niego ze środka krzaka: Mojżeszu, Mojżeszu! A on odpowiedział: Oto jestem! I Bóg nakazał: Nie zbliżaj się tutaj! Zdejmij sandały, ponieważ miejsce, na którym stoisz, jest ziemią świętą. Mówił: Ja jestem Bogiem twojego ojca, Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba. Wtedy Mojżesz zasłonił twarz, bo bał się patrzeć na Boga.

PAN oświadczył: Dość napatrzyłem się na niedolę Mojego ludu, który jest w Egipcie, i usłyszałem jego krzyk z powodu ciemieców. Znam więc jego cierpienie. Zstąpiłem, aby go wyrwać z ręki Egipcjan, by wyprowadzić go z tej ziemi do ziemi dobrej i przestronnej, do ziemi mlekiem i miodem płynącej, do miejsca Kananejczyka, Chittyty, Amoryty, Peryzzyty, Chiwwity i Jebusyty. Teraz doszedł do Mnie krzyk synów Izraela i zobaczyłem, jak ich Egipcjanie uciskają. Idź więc teraz, posyłam cię do faraona, wyprowadź Mój lud, Izraelitów, z Egiptu!

Oto słowo Boże

PSALM RESPORSORYJNY: Ps 24,1-6

Panie, jesteśmy ludźmi szukającymi Twego oblicza

Refren: Ukaż swą chwałę, Boże, mocy moja.

Do PANA należy ziemia i to, co ją zapełnia,
świat i jego mieszkańcy.

On bowiem utwierdził go na morzach
i osadził nad rzekami.

Refren: Ukaż swą chwałę, Boże, mocy moja.

Kto wstąpi na górę PANA
i kto stanie na Jego świętym miejscu?
Ten, kto nie skalał rąk i serce ma czyste,
kto nie zwrócił swojej duszy ku nicości
i nie przysięgał fałszywie.

Refren: Ukaż swą chwałę, Boże, mocy moja.

Taki otrzyma błogosławieństwo od PANA
i sprawiedliwość od Boga, swego Zbawcy.
Oto pokolenie tych, którzy Go szukają,
którzy szukają oblicza Twego Boga, Jakubie.

Refren: Ukaż swą chwałę, Boże, mocy moja.

CZYTANIE II: 1Kor 6,9-20

Chwalcie Boga w waszym ciele

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

Czy nie wiecie, że niesprawiedliwi nie odziedziczą Królestwa Boga? Nie łudźcie się! Ani rozpustnicy, ani bałwochwalcy, ani cudzołóżnicy, ani rozwiązli, ani ci, który współżyją z mężczyznami, ani złodzieje, ani chciwcy, ani pijacy, ani oszczercy, ani zdziery nie odziedziczą Królestwa Boga. A takimi właśnie byli niektórzy z was. Ale zostaliście obmyci, uświęceni, usprawiedliwieni w imię Pana Jezusa Chrystusa i przez Ducha naszego Boga.

Wszystko mi wolno, ale nie wszystko jest pożyteczne. Wszystko mi wolno, ale ja nie dam się niczemu zniewolić. Pokarm jest dla żołądka a żołądek dla pokarmu, Bóg zaś unicestwi jedno i drugie. Ciało przecież nie jest dla rozpusty, ale dla Pana, i Pan dla ciała. Bóg wskrzesił Pana i nas wskrzesi swoją mocą. Czy nie wiecie, że wasze ciała są członkami Chrystusa? Czy więc wezmę członki Chrystusa i uczynię je członkami

nierządniczy? Przenigdy! Czy nie wiecie, że ten, kto się łączy z nierządnicą, jest z nią jednym ciałem? *Będą* bowiem, mówi Bóg, *oboje jednym ciałem*. Kto natomiast łączy się z Panem, jest z Nim jednym duchem. Uciekajcie od rozpusty! Wszelki grzech, który może popełnić człowiek, jest poza ciałem. Kto zaś grzeszy rozpustą, przeciw własnemu ciału grzeszy. Czy nie wiecie, że wasze ciało jest świątynią obecnego w was Ducha Świętego, którego macie od Boga, i że już nie należycie do samych siebie? Zostaliście bowiem nabyci za wielką cenę. Chwalcie więc Boga w waszym ciele.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Świątymi bądźcie jak Ja jestem święty,
za wielką bowiem cenę zostaliście wykupieni.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mt 18,1-7

Biada temu, przez którego przychodzi zgorzenie!

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

W pewnej chwili uczniowie podeszli do Jezusa i zapytali: Kto zatem jest największy w Królestwie Niebios? Przywołał wtedy do siebie dziecko, postawił je pośród nich i powiedział: Zapewniam was, jeśli się nie nawrócicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejście do Królestwa Niebios. Kto się więc uniąży jak to dziecko, ten jest największy w Królestwie Niebios. Kto przyjąłby jedno takie dziecko w imię Moje, Mnie przyjmuje.

Jeśli zaś ktoś zgorszyłby jednego z tych najmniejszych, którzy wierzą we Mnie, byłoby lepiej dla niego, aby zawieszono mu u szyi kamień młyński i wrzucono go w morską głębinę. Biada światu z powodu zgorzeń! Zgorzenia wprawdzie muszą przyjść, ale biada człowiekowi, przez którego przychodzi zgorzenie.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Wiele chrześcijańskich Kościołów na Karaibach podziela niepokój związany z kwestią pornografii, rozpowszechnianej zwłaszcza za pośrednictwem Internetu. Pornografia działa destrukcyjnie, niszcząc ludzką godność. Podobnie jak niewolnictwo zamienia ludzi w towar, zniewala uzależnionych i niszczy zdrowe relacje rodzinne.

Refleksja

Księga Wyjścia ukazuje troskę Boga o ludzi będących w niewoli. Objawienie się Boga Mojżeszowi w krzewie gorejącym było wielką deklaracją Jego woli, aby uwolnić swój lud. Bóg widział jego nędzę, słyszał wołanie i przyszedł, by go wyzwolić. Bóg wciąż słyszy wołanie tych, którzy dziś podlegają zniewoleniu. Chociaż seksualność jest darem Boga i wyrazem intymności, niewłaściwe wykorzystanie tego daru przez pornografię zniewala i poniża zarówno jej producentów, jak i konsumentów. Bóg jest wrażliwy na ich trudną sytuację, a chrześcijanie są wezwani do okazywania podobnej troski.

Święty Paweł pisze, że zostaliśmy powołani, aby oddawać Bogu chwałę w naszych ciałach, co oznacza, że każdy aspekt naszego życia, w tym nasze relacje i uczucia, mogą i powinny być ofiarą miłą Bogu. Chrześcijanie muszą współpracować na rzecz takiego społeczeństwa, które podtrzymuje ludzką godność i nie powoduje zgorzenia żadnego z najmniejszych należącego do Boga, ale pozwala im żyć w wolności, zgodnie z wolą Bożą.

Modlitwa

Przez Twoją niebiańską łaskę, Boże, odbuduj nas na ciele i umyśle,
stwórz w nas czyste serce i czysty umysł,
byśmy mogli oddawać chwałę Twojemu imieniu.
Niech Kościoły osiągną jedność,
służącą uświęceniu Twego ludu.
Przez Jezusa Chrystusa,
który z Tobą żyje i króluje
w jedności Ducha Świętego, na wieki wieków.
Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga uzdrawia w naszej ziemi,
uzdrawia złamane ciała, umysły i dusze;
tak cudowny jest jej dotyk z miłością, która wiele znaczy,
kiedy uzdrawia nas prawica Boga.*

DZIEŃ CZWARTY – niedziela, 21 stycznia 2018 r.

Nadzieja i uzdrowienie

CZYTANIE I: Iz 9,2-7a

Wielkie będzie Jego panowanie w pokoju bez granic

Czytanie z Księgi Proroka Izajasza

Pomnożyłeś naród,
zwiększyłeś jego wesele,
rozweselili się przed Tobą,
jak weselą się we żniwa,
jak radują się, gdy dzielą łupy,
bo złamałeś jego ciężkie jarzmo,
draż na jego grzbiecie
i pręt jego nadzorcy,
jak w dzień pogromu Madianitów;
bo każdy but żołnierza,
hałasujący przy chodzie
i płaszcz ubrudzony krwią,
pójdzie na spalenie,
na strawę dla ognia

– ponieważ narodziło się nam Dziecko, Syn został nam dany
a na Jego barkach spoczęło panowanie.

Nazwano Go imieniem:

Cudowny Doradca, Bóg Mocny,
Ojciec Odwieczny, Książę Pokoju,
aby rozszerzyć Jego panowanie w pokoju bez końca,
na tronie Dawida i nad jego królestwem,
aby je utwierdzić i umocnić
prawem i sprawiedliwością, odtąd i na wieki.
Dokona tego gorliwość PANA Zastępów.
Pan posłał słowo przeciwko Jakubowi,
spadło ono na Izraela.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 34,2-15

Szukaj pokoju i idź za nim

- Refren:** Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Chcę w każdym czasie błogosławić PANA,
śpiewać Mu zawsze pieśń pochwalną.
PAN będzie moją chlubą,
niech pokorni słyszą i się radują.
- Refren:** Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Wysławiajcie ze mną PANA,
wywyższajmy wspólnie Jego imię!
Szukałem PANA, a On mnie wysłuchał
i wybawił mnie od wszelkiej trwogi.
- Refren:** Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Spójrzcie na Niego, radość was opromieni,
a wasze oblicza nie zapłoną wstydem!
Oto biedak zawołał, a PAN go wysłuchał
i wybawił z wszelkiego ucisku.
- Refren:** Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Anioł PANA rozbija obóz

wokół tych, którzy się Go boją i ich ratuje.
Skosztujcie i zobaczcie, jak dobry jest PAN,
szczęśliwy, kto się u Niego chroni!

Refren: Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Bójcie się PANA, Jego święci,
niczego nie zabraknie tym, którzy się Go boją!
Możni cierpią niedostatek i głód,
tym zaś, którzy szukają PANA, niczego nie zabraknie.

Refren: Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Chodźcie, synowie, słuchajcie mnie,
nauczę was bojaźni PANA!
Jaki ma być człowiek pożądaną życia,
pragnący każdego dnia, by cieszyć się dobrem?

Refren: Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.
Powściągnij swój język od złego,
a usta od mowy fałszywej.
Odstąp od zła i czyn dobrze,
szukaj pokoju i dąż do niego.

Refren: Od wszelkiej trwogi Pan Bóg mnie wyzwolił.

CZYTANIE II: Ap 7,13-17

Bóg otrze z ich oczu każdą łzę

Czytanie z Księgi Apokalipsy

A jeden ze Starszych zapytał mnie: Kim są i skąd przybyli ci, którzy są ubrani w białe szaty? Odpowiedziałem mu: Panie mój, ty wiesz. On zaś powiedział mi: To są ci, którzy przychodzą z wielkiego ucisku i opłukali swoje szaty i wybielili je we krwi Baranka.

Dlatego są przed tronem Boga
i służą Mu dniem i nocą w Jego świątyni,
a Ten, który siedzi na tronie, rozbije nad nimi swój namiot.
Nie będą już głodować ani pragnąć,

nie porazi ich słońce ani upał,
ponieważ Baranek, który jest pośrodku tronu,
będzie ich pasł i zaprowadzi do źródeł żywej wody,
a Bóg otrze wszelką łzę z ich oczu.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Niech się nie trwoży wasze serce i niech się nie lęka,
daję wam Mój pokój nie tak, jak świat daje.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 14,25-27

Pokój wam zostawiam

Słowa Ewangelii według świętego Jana

To wam powiedziałem, przebywając z wami. Orędownik zaś, Duch Święty, którego Ojciec pośle w Moim imieniu, On nauczy was wszystkiego i przypomni wam wszystko, co Ja wam powiedziałem. Pokój wam zostawiam, Mój pokój wam daję. Nie tak, jak świat daje, Ja wam daję. Niech się nie trwoży wasze serce i niech się nie lęka.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Na Karaibach problemem jest przemoc, a Kościoły zostały powołane, by na nią reagować. Istnieje niepokojąco wysoki wskaźnik morderstw; wiele z nich ma swoje źródło w przemocy domowej, walce gangów i innych formach przestępczości. Na niektórych terenach rośnie też liczba samookaleczeń i samobójstw.

Refleksja

Królestwo, które Bóg obiecał, królestwo, które Jezus głosił i objawił w swojej służbie, jest królestwem sprawiedliwości, pokoju i radości w Duchu Świętym. Co oznacza ta Dobra Nowina dla osób doświadczających przemocy? W wizji proroka światło świeciło dla tych, którzy żyli w krainie głębokiej ciemności. A jak chrześcijanie mogą przynieść światło Jezusa tym, którzy żyją w ciemnościach przemocy domowej i przemocy gangów? Jaką nadzieję mogą im ofiarować? Smutną rzeczywistością stał się podział wśród chrześcijan – antyświadeństwo, które utrudnia przekazywanie nadziei.

Poszukiwanie pokoju i pojednania między różnymi Kościołami i wyznaniem jest odwrotnością tego podziału. Kiedy chrześcijanie dążą do jedności w świecie konfliktu, dają światu znak pojednania. Chrześcijanie, którzy odmawiają poniżania innych – poszczególnych ludzi i całych społeczności – dają świadectwo pokoju Bożego królestwa, gdzie Baranek prowadzi świętych do źródeł wody życia. To jest właśnie pokój, jakiego świat potrzebuje, jaki przynosi uzdrowienie i pocieszenie osobom dotkniętym przemocą.

Modlitwa

Boże wszelkiej pociechy i nadziei,
Twoje zmartwychwstanie pokonało przemoc krzyża.
Spraw, abyśmy, jako Twój lud,
stali się widomym znakiem,
że przemoc świata zostanie pokonana.
O to błagamy w imię naszego zmartwychwstałego Pana.
Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga wskazuje w naszej ziemi,
wskazuje drogę, którą musimy iść;
choć zamglona jest ta droga i łatwo pobłądzić,
kieruje nami prawica Boga.*

DZIEŃ PIĄTY – poniedziałek, 22 stycznia 2018 r.

Śluchaj krzyku mojego ludu z dalekiej ziemi!

CZYTANIE I: Pwt 1,19-35

Pan idzie przed wami i nosi was

Czytanie z Księgi Powtórzonego Prawa

Wyruszyliśmy z Horebu i przeszliśmy całą pustynię, wielką i straszną, którą widzieliście w drodze do gór Amorytów, jak nakazał nam PAN, nasz Bóg, i doszliśmy aż do Kadesz-Barnea. Wtedy powiedziałem do was: Doszlicie aż do gór Amorytów, które PAN, nasz Bóg, nam daje. Spójrz! PAN, twój Bóg, tobie dał tę ziemię. Idź, weź ją w posiadanie, jak ci powiedział PAN, Bóg twoich ojców: Nie lękaj się i nie trwóż!

Wtedy przystąpiliście do mnie wszyscy i powiedzieliście: Poślijmy przed sobą mężczyzn na zwiady do tej ziemi, a gdy powrócą, opowiedzą nam o drodze, którą będziemy szli, i o miastach, do których wejdziemy. Uznałem to za dobre. Wybrałem więc dwunastu mężczyzn, po jednym z każdego plemienia. Oni wyruszyli i poszli w góry, i przybyli na zwiady aż do doliny Eszkol. Wzięli także ze sobą nieco owoców tej ziemi, przyszli do nas i zdali nam sprawę, mówiąc: Piękna jest ta ziemia, którą PAN, nasz Bóg, nam daje.

Ale nie chcieliście iść i buntowaliście się przeciwko rozkazowi PANA, waszego Boga. Szemraliście w waszych namiotach i mówiliście: Z nienawiści do nas PAN wyprowadził nas z ziemi egipskiej, aby wydać nas w ręce Amorytów na naszą zgubę. Dokądże mamy iść? Nasi bracia zatrwożyli nasze serca, mówiąc: Jest to lud większy i rośniejszy od nas, miasta ma wielkie i warowne, sięgające nieba. Widzieliśmy tam także synów Anaka.

Wtedy odpowiedziałem wam: Nie trwóćcie się i nie lękajcie się ich! PAN, wasz Bóg, który idzie przed wami, sam będzie za was walczył, jak to uczynił na waszych oczach w Egipcie. I na pustyni, gdzie widziałeś, jak nosił cię PAN, twój Bóg, podobnie jak człowiek nosi swego syna,

przez całą drogę, którą szliście aż na to miejsce. Pomimo to nie zaufaliście PANU, waszemu Bogu, który szedł przed wami drogą, aby wyszukać wam miejsce na obóz, aby wskazać wam drogę, którą macie iść, nocą w ogniu, a za dnia – w obłoku.

PAN usłyszał wasze narzekanie i rozgniewany złożył taką przysięgę: Nikt z tych ludzi, z tego przewrotnego pokolenia, nie zobaczy tej pięknej ziemi, którą poprzysiągłem dać waszym ojcom,

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 145,9-20

Pan podtrzymuje wszystkich, którzy padają

Refren: Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.
PAN jest dobry dla wszystkich,
Jego miłosierdzie nad wszystkim, co stworzył.
Niech Cię wysławiają, PANIE,
wszystkie Twoje dzieła.

Refren: Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.
Twoi święci niech Cię błogosławią.
Niech mówią o chwale Twojego królestwa,
niech głoszą Twoją potęgę,
by oznajmić ludziom Twoje cuda
i wspaniałą chwałę Twojego królestwa.

Refren: Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.
Twoje królestwo jest królestwem wiecznym,
Twoje panowanie trwa przez pokolenia.
PAN podtrzymuje wszystkich upadających,
podnosi wszystkich zgnębionych.

Refren: Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.
Oczy wszystkich wpatrują się w Ciebie,
a Ty im dajesz pokarm we właściwym czasie.
Otwierasz swoją rękę
i nasycasz wszystko, co żyje.

- Refren:** Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.
PAN jest sprawiedliwy na wszystkich swoich drogach,
łaskawy we wszystkim, co czyni.
PAN jest bliski wszystkim, którzy Go wzywają,
wszystkim, którzy Go wzywają szczerze.
- Refren:** Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.
Spełnia pragnienia tych, co się Go boją,
wysłuchuje ich wołania i ocala.
PAN strzeże wszystkich, którzy Go kochają,
a wszystkich bezbożnych wytraci.
- Refren:** Pan mnie podtrzymał, kiedy Go wzywałem.

CZYTANIE II: Jk 1,9-11

Bogaci przeminą niby kwiat polny

Czytanie z Listu świętego Jakuba

Brat, który jest biedny, niech się chlubi swoim wywyższeniem, bogaty zaś swoim unізieniem, bo przeminie jak kwiat trawy. Pałące słońce bowiem wschodzi i wysusza trawę, i kwiat opada, i traci swoje piękno. Podobnie też bogaty przeminie wraz ze swymi dążeniami.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Wysłuchaj, Panie, mojego błagania,
niech cały lud oddaje Tobie chwałę.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 18,35-43

Jezusie, Synu Dawida, ulituj się nade mną!

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Kiedy Jezus zbliżał się do Jerycha, pewien niewidomy siedział przy drodze i żebrał. A gdy usłyszał, że tłum przechodzi, dopytywał się, co się dzieje. Oznajmili mu, że przechodzi Jezus z Nazaretu. Wówczas głośno zawołał: Jezusie, Synu Dawida, zlituj się nade mną! Ci, którzy szli z przodu, nakazywali mu, żeby zamilkł, ale on tym głośniej krzyczał: Synu Dawida, zlituj się nade mną! Wtedy Jezus przystanął i kazał go przyprowadzić. Kiedy się przybliżył, zapytał go: Co chcesz, abym zrobił dla ciebie? Odpowiedział: Panie, żebyśmy widział! Wówczas Jezus powiedział do niego: Przejrzyj! Twoja wiara cię ocaliła. Od razu też odzyskał wzrok i poszedł za Nim, wielbiąc Boga. A cały lud, który to widział, oddał chwałę Bogu.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Karaibska gospodarka tradycyjnie opiera się na produkcji surowców na rynek europejski, toteż nigdy nie była samowystarczalna. W rezultacie jej rozwój został uzależniony od międzynarodowych pożyczek. Narzucają one wymóg zmniejszenia wydatków na transport, edukację, zdrowie i inne usługi publiczne, które wywierają największy wpływ na ubogich. Karaibska Konferencja Kościołów wyszła z inicjatywą zmierzającą do rozwiązania obecnego kryzysu zadłużeniowego w regionie i pomocy ubogim za pośrednictwem swoich sieci międzynarodowych.

Refleksja

Możemy sobie wyobrazić hałaśliwy tłum, gdy Jezus wchodzi do Jerycha. Wiele głosów zagłusza wołanie niewidomego żebraka. Ale wśród tego zgiełku Jezus słyszy głos niewidomego, tak jak Bóg zawsze słyszy wołanie ubogich. W ten sposób życie żebraka uległo radykalnej zmianie. Pan, który podtrzymuje upadających, nie tylko słyszy, ale też odpowiada.

Brak jedności chrześcijan może stać się częścią światowego zgiełku i chaosu. Podobnie jak głosy kłócących się za murami Jerycha, tak i nasze

podziały mogą zagłuszać krzyk ubogich. Kiedy jednak jednoczymy się, stajemy się pełniej obecnością Chrystusa w świecie, zdolni lepiej słyszeć, słuchać i odpowiadać. Zamiast powiększać niezgodę, jesteśmy w stanie naprawdę słuchać innych.

Modlitwa

Kochający Boże,
Podnosisz ubogich i przygnębionych
i przywracasz im godność.
Wysłuchaj teraz naszego wołania za biednymi tego świata,
przywróć im nadzieję i podnieś ich,
żeby cały Twój lud stał się jednym.
O to błagamy w imię Jezusa.
Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga wznosi się w naszej ziemi,
podnosi upadłych jednego po drugim;
każdy z nich jest znany z imienia i uratowany teraz od wstydu
wzniesieniem prawicy Boga.*

DZIEŃ SZÓSTY – wtorek, 23 stycznia 2018 r.

Zważajmy na dobro bliźnich

CZYTANIE I: Iz 25,1-9

Cieszmy się i radujmy z Jego zbawienia

Czytanie z Księgi Proroka Izajasza

PANIE, Ty jesteś moim Bogiem!
Chcę Cię wywyższać i wielbić Twoje imię,

bo dokonałeś rzeczy przedziwnej,
z dawna zamierzonej, niewzruszonej i prawdziwej.
Bo uczyniłeś z miasta stos gruzów,
z warownego grodu rumowisko.
Twierdza obcych przestała być miastem,
nigdy nie zostanie odbudowana.

Dlatego lud potężny będzie Cię wychwalać,
Miasto okrutnych narodów będzie się Ciebie lękać.
Ty bowiem jesteś schronieniem dla biednego,
ucieczką dla ubogiego w jego utrapieniu,
schronieniem przed ulewą, osłoną przed skwarem.
Tchnienie okrutnych zaś jest jak deszcz ulewny,
jak spiekota na pustyni.

Ty uśmierzasz wrzawę obcych
jak upał cieniem chmury,
sprawiasz, że śpiew okrutnych ustaje.

PAN Zastępów przygotowuje
dla wszystkich ludów na tej górze
uczczę z tłustych potraw,
uczczę z wybornych win,
z tłustych, pełnych szpiku potraw,
z wybornych, szlachetnych win.

On zniszczy na tej górze
zasłonę rozwieszoną nad wszystkimi ludami,
przykrycie rozciągnięte nad wszystkimi narodami.

On zniszczy na zawsze śmierć.
Pan BÓG otrze łzy z każdej twarzy,
oddali hańbę swego ludu z całej ziemi,
bo PAN tak powiedział.

Będą mówić w tym dniu:
Oto jest nasz Bóg!
Jemu zaufaliśmy, że nas wybawi.
To jest PAN! Jemu zaufaliśmy.
Weselmy się i radujmy z Jego zbawienia!

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSOJNY: Ps 82,1-4.6-8

Wymierzcie sprawiedliwość nieszczęśliwemu i ubogiemu

- Refren:** Bóg sprawiedliwie osądzi narody.
Bóg występuje w zgromadzeniu Bożym,
sprawuje sąd pośród bogów.
Jak długo jeszcze będziecie sądzić niesprawiedliwie
i trzymać stronę bezbożnych?
- Refren:** Bóg sprawiedliwie osądzi narody.
Ujmijcie się za słabym i sierotą,
oddajcie sprawiedliwość biednemu i nędzarzowi!
Ratujcie słabego i nędzarza,
wyrwijcie ich z ręki bezbożnych!
- Refren:** Bóg sprawiedliwie osądzi narody.
Powiedziałem: Wy jesteście bogami,
synami Najwyższego, wy wszyscy,
lecz pomrzecie jak ludzie,
upadniecie jak każdy książę.
Powstań, Boże, osądź ziemię,
bo wszystkie narody są Twoją własnością!
- Refren:** Bóg sprawiedliwie osądzi narody.

CZYTANIE II: Flp 2,1-4

Niech każdy ma na oku nie tylko swoje własne sprawy, ale też i drugich

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Filipian

Jeśli więc jest jakaś zachęta w Chrystusie, jakaś pociecha miłości, jakaś wspólnota Ducha, jakieś współczucie i miłosierdzie, dopełnijcie mojej radości i to samo myślcie, mając tę samą miłość, zjednoczeni i jedno-myślni. Nie kierujcie się kłótniowością i próżną chwałą, ale z pokorą jedni

drugich uznawajcie za ważniejszych od siebie. Niech każdy zwraca uwagę nie tylko na swoje sprawy, lecz także na innych.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Bądźcie bogaci przed Bogiem.

Gdzie jest wasz skarb, tam będzie i serce wasze.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Łk 12,13-21

Uważajcie i strzeżcie się wszelkiej chciwości

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Ktoś z tłumu odezwał się: Nauczycielu, nakłoń mego brata, aby podzielił się ze mną spadkiem. Lecz On odpowiedział: Człowieku, kto Mnie ustanowił sędzią lub rozjemcą między wami? I powiedział do nich: Uważajcie i wystrzegajcie się wszelkiej chciwości, bo nawet jeżeli ktoś opływa w bogactwo, życie jego nie od tego zależy.

Opowiedział im też przypowieść: Pewnemu zamożnemu człowiekowi pole wydało obfity plon. Rozważał więc: Co tu zrobić? Gdzie ja pomieszczyć swoje zbiory? W końcu powiedział: Tak uczynię: Zburzę moje spichlerze, a pobuduję większe i w nich zgromadzę całe moje zboże i dobra. I powiem sobie: Masz wielkie bogactwa złożone na wiele lat, odpoczywaj, jedz, pij i wesel się. Ale Bóg oznajmił mu: Głupcze, tej nocy zażądają od ciebie twojej duszy! Czyje więc będzie to, co zgromadziłeś?

Tak będzie z każdym, kto gromadzi skarby dla siebie, a nie jest bogaty przed Bogiem.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Zmiana międzynarodowych przepisów bankowych nadal wywiera negatywny wpływ na handel i interesy na Karaibach i zagraża sytuacji ekonomicznej wielu rodzin. Coraz trudniej jest Karaibom pracującym

za granicą przekazywać pieniądze swoim rodzinom. Kościoły na Karaibach wprowadziły Unię Kredytową, aby ubodzy mieli dostęp do finansowania działalności gospodarczej.

Refleksja

Pismo Święte konsekwentnie świadczy o tym, że Bóg zawsze opiekuje się ubogimi: prawica Boga działa na rzecz bezsilnych przeciw potężnym. Podobnie Jezus nieustannie ostrzega przed niebezpieczeństwami chciwości. Mimo tych ostrzeżeń grzech chciwości często zatruwa nasze chrześcijańskie wspólnoty i wprowadza ducha konkurencji: jedna wspólnota konkuruje z inną. Jeśli ulegamy rozłamowemu, rywalizującemu duchowi tego świata, nie stajemy się „ucieczką dla biednych, podporą w utrapieniu dla ubogich”.

Dla naszych Kościołów i wyznań bogactwo polega nie na posiadaniu wielu członków lub darowizn, ale na dostrzeżeniu, że jako chrześcijanie mamy niezliczonych braci i siostry na całym świecie, zjednoczonych ponad ekonomicznymi podziałami. Świadomi tego braterstwa w Chrystusie, chrześcijanie mogą łączyć się w promowaniu sprawiedliwości gospodarczej dla wszystkich.

Modlitwa

Wszchemogący Boże,
daj swojemu Kościołowi odwagę i siłę
nieustannie głosić sprawiedliwość i prawość
w sytuacjach dominacji i ucisku.
Kiedy celebруем naszą jedność w Chrystusie,
niech Twój Święty Duch pomoże nam
zwracać uwagę na potrzeby innych. Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga uderza w naszej ziemi,
uderza w zazdrość, nienawiść i chciwość;
samolubstwo i poządlliwość, nasza pycha i niesprawiedliwe czyny
niszczone są prawicą Boga.*

DZIEŃ SIÓDMY – środa, 24 stycznia 2018 r.

Budowanie rodziny w domu i w Kościele

CZYTANIE I: Wj 2,1-10

Narodziny Mojżesza

Czytanie z Księgi Wyjścia

Pewien człowiek z rodu Lewiego pojął za żonę kobietę z rodu Lewiego. Kobieta zaszła w ciążę i urodziła syna, a widząc, że jest piękny, ukrywała go przez trzy miesiące. Nie mogła jednak ukrywać go dłużej, wzięła więc koszyk z papirusu, pokryła go żywicą i smołą, włożyła do niego dziecko i położyła w sitowiu na brzegu Nilu.

A jego siostra stanęła z daleka, aby zobaczyć, co się z nim stanie. Wtedy córka faraona zeszła na brzeg Nilu, aby się kąpać, a jej służące przechadzały się nad brzegiem Nilu. I zobaczyła koszyk wśród sitowia. Posłała więc służącą, aby go przyniosła. Kiedy go otworzyła, zobaczyła dziecko – był to płaczący chłopiec. Zlitowała się nad nim i powiedziała: To jest dziecko hebrajskie. Wówczas jego siostra zwróciła się do córki faraona: Czy mam pójść i zawołać ci jakąś hebrajską kobietę karmiącą, aby wykarmiła ci to dziecko? Córka faraona odpowiedziała: Idź!

Dziewczyna poszła więc i przywołała matkę dziecka. A córka faraona nakazała: Weź to dziecko ze sobą i wykarm mi je, a ja ci zapłacę. Kobieta wzięła więc dziecko i je wykarmiła. A gdy chłopiec podrośł, przyprowadziła go do córki faraona i był dla niej jak syn. Nadała mu imię Mojżesz, mówiąc: Ponieważ wydobyłam go z wody.

Oto słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 127

Jeśli Pan domu nie zbuduje...

- Refren:** Pan dom buduje dla wszystkich swych dzieci.
Jeżeli PAN domu nie zbuduje,
na próżno się trują ci, którzy go wnoszą.
Jeżeli PAN nie będzie strzegł miasta,
na próżno czuwa strażnik.
- Refren:** Pan dom buduje dla wszystkich swych dzieci.
Na próżno się zrywacie o świcie
i późno siadacie,
by zjeść chleb ciężko zapracowany.
Tyle On daje i we śnie temu, kogo miłuje.
- Refren:** Pan dom buduje dla wszystkich swych dzieci.
Synowie są darem PANA,
nagrodą jest owoc łona.
Jak strzały w ręku wojownika,
tak synowie zrodzeni w młodości.
- Refren:** Pan dom buduje dla wszystkich swych dzieci.
Szczęśliwy, kto napełni nimi swój kołczan!
Nie doznają wstydu, gdy w bramie miasta
staną do rozprawy
ze swoimi wrogami.
- Refren:** Pan dom buduje dla wszystkich swych dzieci.

CZYTANIE II: Hbr 11,23-24

Mojżesz był ukrywany przez swoich rodziców

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

Dzięki wierze Mojżesz po urodzeniu był przez trzy miesiące ukrywany przez swoich rodziców, gdyż widzieli, że to dziecko jest piękne, i nie ulękli się dekretu króla. Dzięki wierze Mojżesz, gdy stał się dorosły, nie chciał uchodzić za syna córki faraona.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Spełniły się słowa Pana wypowiedziane przez proroka:
Z Egiptu wezwałem Mojego Syna.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA:** Mt 2,13-156

Józef wstał, wziął w nocy Dziecię i Jego matkę i udał się do Egiptu

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

Gdy [Mędrcy] odjechali, anioł Pana ukazał się we śnie Józefowi i powiedział: Wstań, weź Dziecko oraz Jego matkę i uciekaj do Egiptu. Zostań tam, dopóki nie dam ci nowego polecenia, bo Herod czyha na to Dziecko, aby Je zabić. Wstał więc w nocy, wziął Dziecko oraz Jego matkę i udał się do Egiptu. Pozostał tam aż do śmierci Heroda. To wszystko się stało, aby spełniły się słowa Pana wypowiedziane przez proroka: *Z Egiptu wezwałem Mojego Syna.*

Oto słowo Pańskie**Kontekst sytuacji na Karaibach**

Na Karaibach dziedzictwo zniewolenia w dalszym ciągu wywiera negatywny wpływ na rodzinę, podobnie jak nowe czynniki, takie jak migracja rodziców, problemy finansowe i przemoc domowa. W obliczu tej rzeczywistości Kościoły karaibskie pracują nad udzielaniem wsparcia rodzinie.

Refleksja

Rodziny mają kluczowe znaczenie dla ochrony i wychowania dzieci. Biblijne opowiadania o niemowlęctwie Mojżesza i Jezusa, którzy znaleźli się w śmiertelnym niebezpieczeństwie z powodu rozkazów rozniewianych władców, obrazują, jak bardzo dzieci mogą być zagrożone ze strony sił zewnętrznych. Te historie pokazują również, że można podjąć działania w celu ochrony tych najmniejszych. Ewangelista Mateusz przedstawia wzór ojcostwa, które zachowuje wierność poleceniu Pana

Pismo Święte postrzega dzieci jako błogosławieństwo i nadzieję na przyszłość. Dla psalmisty są one jak „strzały w rękę wojownika”. Będąc chrześcijanami, zostaliśmy wszyscy powołani, by żyć jako wspierające się rodziny, w których dzieci będą chronione i będą mogły się rozwijać dzięki mocy Pana.

Modlitwa

Łaskawy Boże,
posłałeś swego Syna, by narodził się w zwykłej rodzinie,
której przodkowie byli zarówno wierni, jak i grzeszni.
Prosimy o błogosławieństwo dla rodzin
w ich domach i wspólnotach.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga spisuje w naszej ziemi,
spisuje z mocą i miłością;
nasze konflikty i nasze lęki, nasze triumfy i nasze łązy
zapisuje prawica Boga.*

DZIEŃ ÓSMY – czwartek, 25 stycznia 2018 r.

Zgromadzi rozproszonych (...) z czterech stron świata

CZYTANIE I: Iz 11,12-13

Efraim nie będzie więcej zazdrościł Judzie, a Juda nie będzie więcej trapił Efraima

Czytanie z Księgi Proroka Izajasza

Podniesie sztandar wobec narodów
i zbierze wygnańców Izraela,

zgromadzi rozproszonych Judy
z czterech krańców ziemi.
Zazdrość Efraima ustąpi,
nieprzyjaciele Judy zostaną zgładzeni.
Efraim nie będzie zazdrościł Judzie,
a Juda nie będzie walczył z Efraimem.

Oto słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 106,1-2.6-14.43-48

Zgromadź nas, abyśmy wielbili święte imię Twoje

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Alleluja! Wysławiajcie PANA, bo jest dobry,
bo Jego łaska trwa na wieki!
Kto zdoła wyrazić potęgę PANA,
kto rozśławi całą Jego chwałę?

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Zgrzeszyliśmy, my i nasi ojcowie,
zawiniiliśmy, byliśmy przewrotni.
Nasi ojcowie w Egipcie
nie zrozumieli Twoich cudów,
nie pamiętali ogromu łask Twoich
i zbuntowali się nad Morzem Czerwonym.

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
On jednak uratował ich przez wzgląd na swe imię,
aby objawić swoją potęgę.
Zgromił Morze Czerwone, a ono wyschło,
i przeprowadził ich przez głębie jak przez pustynię.

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Wybawił ich z ręki wroga,
uwolnił z ręki nieprzyjaciela.
Wody zalały ich ciemiężców,
żaden z nich nie ocalał.

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Wtedy uwierzyli Jego słowom
i śpiewali Mu hymn pochwalny.
Zapomnieli jednak szybko o Jego dziełach
i nie czekali na Jego radę.

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Pałali żądzą na pustyni
i kusili Boga na odludziu.
Wielokrotnie ich wybawiał,
ale snuli buntownicze plany
i pograżali się w swoich nieprawościach.

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Dostrzegł jednak ich udręczenie,
gdy usłyszał ich wołanie.
Przypomniał sobie o przymierzu z nimi
i ulitował się w swej wielkiej łaskawości.
Wzbudził litość dla nich
wśród tych, którzy ich wzięli w niewolę.

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.
Wybaw nas PANIE, Boże nasz,
zgromadź spośród narodów,
abyśmy dziękowali Twojemu świętemu imieniu
i szczycili się oddawaniem Ci chwały!
Błogosławiony PAN, Bóg Izraela,
od wieków na wieki!
Niech cały lud powie: Amen! Alleluja!

Refren: Zgromadź nas, Panie, byśmy Cię wielbili.

CZYTANIE II: Ef 2,13-19

Zburzył rozdzielający mur

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Efezjan

Teraz zaś w Chrystusie Jezusie wy, którzy niegdyś byliście daleko, znaleźliście się blisko przez krew Chrystusa.

On bowiem jest naszym pokojem. On, który w jedno połączył jednych i drugich, i zburzył w swoim ciele dzielący ich mur wrogości – Prawo przykazań w postanowieniach, które uznał za bezużyteczne, aby z obu stworzyć w sobie jednego nowego człowieka, wprowadzając pokój, i ponownie jednych i drugich pojednać z Bogiem w jednym ciele przez krzyż, w sobie samym zadając śmierć wrogości.

Swoim przyjściem ogłosił Dobrą Nowinę, pokój wam, którzy byliście daleko i tym, którzy byli blisko. Przez Niego bowiem zarówno jedni, jak i drudzy możemy przybliżyć się do Ojca w jednym Duchu. Już więc nie jesteście obcymi i przybyszami, lecz współobywatelami świętych i domownikami Boga.

Oto słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Proszę Cię, Ojcze, aby stanowili jedno,
aby świat uwierzył, że Ty Mnie posłałeś.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 17,1-12

W nich zostałem otoczony chwałą

Słowa Ewangelii według świętego Jana

Gdy Jezus to powiedział, podniósł oczy ku niebu i modlił się: Ojcze, nadeszła godzina. Uwielbij swego Syna, aby Syn uwielbił Ciebie, podobnie jak dałeś Mu władzę nad każdym człowiekiem, aby wszystkim, których Mu powierzyłeś, dał życie wieczne. Na tym zaś polega życie wieczne, aby poznali Ciebie, jedyne prawdziwego Boga i Tego, którego posłałeś, Jezusa Chrystusa. Uwielbiłem Ciebie na ziemi, bo wypełniłem dzieło,

które powierzyłeś Mi do wykonania. A teraz Ty, Ojcze, uwielbij Mnie u siebie chwałą, którą miałem u Ciebie, zanim świat zaistniał.

Objawiłem Twoje imię ludziom, których Mi powierzyłeś na świecie. Twoimi byli, lecz Mnie ich powierzyłeś, a oni zachowali Twoje słowo. Teraz poznali, że wszystko, co Mi dałeś, pochodzi od Ciebie, bo przekazałem im słowa, które Mi dałeś, a oni przyjęli je i prawdziwie poznali, że od Ciebie wyszedłem i uwierzyli, że Ty Mnie posłałeś. Ja proszę za nimi. Nie proszę za światem, ale za tymi, których Mi powierzyłeś, ponieważ należą do Ciebie. Wszystko, co Moje, jest Twoje, a Twoje jest Moje, i w nich jestem uwielbiony. Już nie jestem na świecie, ale oni są na świecie, a Ja idę do Ciebie. Ojcze święty, zachowaj ich w Twoim imieniu, które Mi dałeś, aby byli jedno, jak my. Dopóki byłem z nimi, strzegłem ich w Twoim imieniu, które Mi dałeś, i ustrzegłem. Nikt z nich nie zginął, z wyjątkiem syna zatracenia, aby się wypełniło Pismo.

Oto słowo Pańskie

Kontekst sytuacji na Karaibach

Kościoły karaibskie współpracują, by uzdrowić zranienia, które powstały w Ciele Chrystusa jako dziedzictwo kolonizacji. Pojednanie często wymaga pokuty, zadośćuczynienia i uzdrowienia wspomnień. Przykładem mogą być akty pojednania i zadośćuczynienia między baptystami w Wielkiej Brytanii i Karaibami. Podobnie jak Izrael, Kościół w swej jedności jest powołany, aby być zarówno znakiem, jak i aktywnym sprawcą pojednania.

Refleksja

W całej biblijnej historii zbawienia Pan nieustannie dąży, aby dzięki przymierzem utworzyć lud, który mógłby nazywać własnym. na cześć i chwałę swojego Imienia.

Prorocy wielokrotnie przypominali Izraelowi, że przymierze wymaga, aby relacje między różnymi grupami społecznymi charakteryzowały się sprawiedliwością, współczuciem i miłosierdziem. Gdy Jezus przygotowywał się do przypieczętowania nowego przymierza we własnej krwi, modlił się żarliwie do Ojca, by ci, których dał Mu Ojciec, stanowili jedno, tak jak

On i Ojciec byli jednym. Kiedy chrześcijanie odkrywają jedność w Jezusie, biorą udział w uwielbieniu Chrystusa w obecności Ojca tą samą chwałą, jaką miał w obecności Ojca nim świat powstał. Ludzie Bożego przymierza muszą zawsze dążyć do tego, by stać się pojednaną wspólnotą, która jest skutecznym znakiem dla wszystkich narodów świata, jak żyć w sprawiedliwości i pokoju.

Modlitwa

Panie,
pokornie prosimy, by dzięki Twojej łasce
Kościoły na całym świecie
stały się narzędziami pokoju.
Przez ich wspólne działanie
jako ambasadorów i pośredników Twojego uzdrowienia
oraz jednoczącej miłości wśród podzielonych narodów,
niech Twoje Imię będzie uświęcone i uwielbione. Amen.

Pieśń (z hymnu *Prawica Boga*)

*Prawica Boga spisuje w naszej ziemi,
spisuje z mocą i miłością;
nasze konflikty i nasze lęki, nasze triumfy i nasze łzy
zapisuje prawica Boga.*

MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Modlitwa wiernych

- P** – Przewodniczący
- D** – Diakon
- L** – Lektor (lektorzy)
- Z** – Zgromadzenie

WZÓR I

(opracowanie: Kościół Prawosławny)

- D** – Ludzka potrzeba odkrywania i zdobywania tego, co jeszcze nieznanne i niezbadane, przez stulecia pchała Europejczyków do przemierzania oceanów i przekraczania pasm górskich. Pokonaliśmy Atlantyk, opłynęliśmy Afrykę, odkryliśmy nowe światy. Nie zawsze jednak umieliśmy uszanować nowo odkrywane skrawki boskiego świata i ludy, które Pan zasiał z daleka od nas. Skażeni pychą i żądzą zawłaszczania niszczyliśmy tubylcze, by siać europejskie. Ten siew jednak bardzo często rodził krwawe owoce, łzy i ludzkie tragedie.

- L** – Pomni grzechów i błędów naszych przodków, którzy ukazali Europie drogę do nowych światów, módlmy się, by ich mieszkańcy żyli zgodnie z duchem Ewangelii, którą im przyniesiono, a nie według czynów tych, którzy ją nieśli, choć nie byli jej godni. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Pomni naszych własnych grzechów i błędów, módlmy się, by nasze życie dla nas samych i dla tych, których Bóg postawi na naszej drodze, było światłem latarni prowadzącym ku życiu Ewangelią miłości i pojednania. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Pomni tego, co uczyniliśmy ze światem i bliźnim, jak bardzo zniekształciliśmy obraz Boży w nich zapisany, módlmy się, by Boża prawica podtrzymała to, co się zachwiało, uleczyła to, co zachorowało, oczyściła to, co uległo zabrudzeniu. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się, by Boża miłość i pokora, które objawiły się w krzyżowej śmierci i zmartwychwstaniu naszego Pana, wszystkich nas prowadziły ku śmierci dla grzechu oraz odrodzeniu w prawdzie i miłości, tak by gorzkie lekcje przeszłości stały się otrzeźwieniem terażniejszości i nadzieją przyszłości. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się, by prawica Pana unicestwiła wszelkie formy współczesnego kolonializmu i zniewolenia. Prośmy, by moc Boża zniszczyła wszelkie przejawy dyskryminacji i wyzysku. Błagajmy, by żyjący w wolności i dostatku – pojedyncze osoby i całe państwa – potrafiły się dzielić tymi darami z tymi, którym powodzi się gorzej. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – Módlmy się za wznoszących te prośby, za nas samych, naszych braci i nasze Kościoły. Oby dążenie do sprawiedliwości i pojednania nigdy w nas nie wygasło. Oby miłymi były Bogu nasze dążenia i oby zechciał przyłożyć do ich realizacji Swe silne ramię. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- D** – Boże w Trójcy Jedyny! Czy to na Karaibach, czy w Polsce, czy to dawniej, czy dzisiaj, potrzebujemy wsparcia Twej wszechmocnej prawicy. Sami jedynie niszczymy i deprawujemy. W Tobie świat i człowiek dostępuje zmartwychwstania i odrodzenia. Uczyń nas swym ramieniem. Daj stać się jednością ludzkich palców Bożej dłoni, tak by w tej jedności wypełniło się nie nasze, a Twoje dzieło.
- Z** – Amen.

WZÓR II

(opracowanie: Kościół Polskokatolicki)

- P** – Jako dzieci Jednego Boga przedstawmy Ojcu naszemu wspólne prośby:
- L** – Módlmy się za Kościół święty, aby wzrastał w wierze i jedności. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za wszystkich chrześcijan zaangażowanych w ruchu ekumenicznych, aby ich modlitwy służyły powołaniu kolejnych ekumenistów. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – Módlmy się za zwierzchników Kościołów i całe duchowieństwo, aby ich posługa przynosiła obfite owoce. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za naszą Ojczyznę, abyśmy wszyscy mogli cieszyć się prawdziwą wolnością i jednością. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się o pokój między narodami, aby nie było w świecie zła podziałów i niezgody. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za ludzi prześladowanych, opuszczonych, pozbawionych dachu nad głową, aby nie zabrakło ludzi dobrej woli, którzy przyjdą im z pomocą. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za niewierzących, aby świadectwo chrześcijan pozwoliło im odnaleźć drogę do Boga. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się, aby wszyscy wierni zmarli dostąpili miłosierdzia Bożego. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Boże, w Tobie nasza nadzieja, uczyni nas Twoim przybytkiem przez wierność nauce Pisma świętego. Przez Chrystusa Pana naszego.
- Z** – Amen.

WZÓR III

(opracowanie: Kościół Ewangelicko-Augsburski)

- P** – Panie, pełen mocy i łaski, przychodzimy do Ciebie, aby w pokorze i z ufnością przedstawić Ci nasze dziękczynienia i prośby.
- L** – Objęci darem Twojej miłości dziękujemy, że pozwalasz nam gromadzić się, by uwielbiać Twoje święte imię i przeżywać społeczność między nami a Tobą. Umacniaj nas w tej pewności, że jesteś naszym miłującym Ojcem w Jezusie Chrystusie, w mocy Ducha Świętego. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Dziękujemy Ci za naukę Słowa Twojego, gdyż ono jest dla nas pokarmem i światłością na drogach naszego życia. Spraw łaskawie, abyśmy je zachowali przez wszystkie dni życia w sercach naszych, w nim szukali pocieszenia w niedoli i według niego postępowali. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Swą pełną mocy prawicą prowadź nas wszystkich ku wspólnocie wiary, życia i świadectwa, abyśmy zjednoczeni w jednym Ciele przez jednego Ducha umieli wspólnie poświadczać doskonałą jedność Twojej miłości. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Łaskawy i miłosierny Ojcze, dziękujemy Ci, że przez Ducha oczyściłeś serca nasze na przyjęcie Syna Twego; a przez Niego, który nie przyszedł, aby Mu służyło, lecz aby służyć i oddać swe życie na okup za wielu, napełniaj nas pociechą i radością, abyśmy w Nim prawdziwie poznali swego Zbawiciela. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – Napełniaj nas mocą Ducha Swego Świętego i połącz jednomyślnie w Kościele Syna Twojego, odnawiaj i uświęcaj przez Ewangelię i wybaw z wszelkiej niedoli, abyśmy Jego wielkie czyny uwielbiali sercem, ustami i całym naszym życiem. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Boże, w Trójcy Świętej Jedyny, wspieraj Twój Kościół na całym świecie, daj świętość jego życiu i wszelkiemu działaniu; odnawiaj jego Służbę Bożą; umocnij jego świadectwo; uzdrów jego podziały, a jego jedność niech stanie się widzialna dla wszystkich. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Tobie, Ojcze, Synu i Duchu Święty, niech będzie cześć, chwała i uwielbienie, teraz i po wszystkie czasy!
- Z** – Amen.

WZÓR IV

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Wdzięczni Bogu za Jego wielkie dzieła, za wyzwolenie, które nam darował w Jezusie Chrystusie, zanieśmy do Niego wspólne prośby.
- L** – *Pan jest wojownikiem, Pan to Jego Imię.* Módlmy się za zwierzchników kościelnych, aby swoją posługę sprawowali według woli Pana i w Jego imię, świadomi, że to moc Jego Ducha otwiera ludzkie serca na Ewangelię. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – *Pan jest Bogiem mego ojca, będę Go wywyższał.* Módlmy się za naszą Ojczyznę, aby była domem pełnym pokoju, wiary i miłości, gdzie odpowiedzialnie pielęgnuje się wolność, która jest darem Bożym. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Pan będzie królował na zawsze, na wieki.* Módlmy się za rządzących, aby sprawowali władzę w duchu służby, wiedząc, że zdadzą sprawę przed Królem niebios. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Pan stał się moim zbawieniem.* Módlmy się za niewierzących i odchodzących od Boga, aby zwyciężyła w nich miłość Chrystusa. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Prawica Twoja, Panie, wstawiła się mocą.* Módlmy się za chorych, aby zostali uzdrowieni, odnajdując w Chrystusie pocieszenie i siłę. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Chcę śpiewać dla Pana, bo zatryumfował.* Módlmy się za nas samych, abyśmy byli napełnieni duchem uwielbienia i świadczyli o Chrystusie słowem i czynem. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Wszchemogący i miłosierny Boże, wysłuchaj nasze prośby, które wspólnie zanosimy do Ciebie, pokładając ufność w Chrystusie, który przynosi nam prawdziwe wyzwolenie, który żyje i króluje na wieki wieków.
- Z** – Amen.

WZÓR V

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

P – Jako Kościół – lud przeprowadzony prawicą Boga ze śmierci do życia – zanieśmy do Pana wspólne błagania.

(**L** – Po każdym wezwaniu na znak zgody odpowiemy: *Amen.*)

L – Niech chrześcijanie wspólnie głoszą z mocą, że Jezus jest Panem!

Z – Amen.

L – Niech Ewangelia łaski Bożej dotrze do wszystkich narodów świata!

Z – Amen.

L – Niech nasza Ojczyzna będzie pobłogosławiona plonami wiary i pracy swoich dzieci!

Z – Amen.

L – Niech pasterze wspólnot służą ludowi Bożemu na wzór Chrystusa!

Z – Amen.

L – Niech małżeństwa i rodziny będą szkołami modlitwy wdzięczności i uwielbienia!

Z – Amen.

L – Niech znękani na duszy i ciele doznają wyzwolenia!

Z – Amen.

L – Niechaj każdy z nas z wytrwałością postępuje w pielgrzymce wiary do Niebieskiego Jeruzalem, aby królować z Panem na wieki!

Z – Amen.

P – Przyjmij od nas, Panie, pieśń wdzięczności za wielkie dary Twojej dobroci i naucz nas uwielbiać Twoje święte imię, który żyjesz i królujesz na wieki wieków.

Z – Amen.

2. Hymn Prawica Boga

The right hand of God

Patrick Prescod

Noel Dexter: Jamaica

1. The right hand of God is writ - ing in our land,
 2. The right hand of God is point - ing in our land,
 3. The right hand of God is strik - ing in our land,
 4. The right hand of God is lift - ing in our land,

writ - ing with pow - er and with love; Our
 point - ing the way we must go; so
 strik - ing out at en - vy, hate and greed; Our
 lift - ing the fal - len one by one; Each

con - flicts and our fears, our triumphs and our
 cloud - ed is the way, so eas - i - ly we
 self ish - ness and lust, our pride and deeds un -
 one is known by name, and res - cued now from

tears are re - cord - ed by the right hand of God.
 stray, but we're guid - ed by the right hand of God.
 just are de - stroyed by the right hand of God.
 shame by the lift - ing of the right hand of God.

© 1981 Caribbean Conference of Churches, P.O. Box 616, Bridgetown, Barbados, W.I. All rights reserved.

Hymn Prawica Boga (*The Right Hand of God*), napisany przez grupę roboczą Karaibskiej Konferencji Kościołów w sierpniu 1981 r. (patrz np. *Tropical Infusion: „The Right Hand Of God” Carribean, part 11 of 13:*

https://www.youtube.com/watch?v=Zu_fYhLK8FI), stał się „hymnem” ruchu ekumenicznego na tym obszarze i został przetłumaczony na wiele języków. Poniżej tłumaczenie polskiego zespołu redakcyjnego.

*Prawica Boga spisuje w naszej ziemi,
spisuje z mocą i miłością;
nasze konflikty i nasze lęki, nasze triumfy i nasze łzy
zapisuje prawica Boga.*

*Prawica Boga wskazuje w naszej ziemi,
wskazuje drogę, którą musimy iść;
choć zamglona jest ta droga i łatwo pobłądzić,
kieruje nami prawica Boga.*

*Prawica Boga uderza w naszej ziemi,
uderza w zazdrość, nienawiść i chciwość;
samolubstwo i pożądlliwość, nasza pycha i niesprawiedliwe czyny
niszczone są prawicą Boga.*

*Prawica Boga wznosi się w naszej ziemi,
podnosi upadłych jednego po drugim;
każdy z nich jest znany z imienia i uratowany teraz od wstydu
wzniesieniem prawicy Boga.*

*Prawica Boga uzdrawia w naszej ziemi,
uzdrawia złamane ciała, umysły i dusze;
tak cudowny jest jej dotyk z miłością, która wiele znaczy,
kiedy uzdrawia nas prawica Boga.*

*Prawica Boga sieje w naszej ziemi,
sieję ziarna wolności, nadziei i miłości;
na ziemi wielu narodów niech wszystkie Jego dzieci połączą ręce
i staną się jedno z prawicą Boga.*

3. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

- ok. 1740 W Szkocji spotykamy się z ruchami charyzmatycznymi, mającymi powiązania z Kościołami Ameryki Północnej, których przesłanie odnowy zawiera modlitwy za inne Kościoły i z innymi Kościołami.
- 1820 Ks. James Haldane Stewart publikuje „Wskazówki dla ogólnego zjednoczenia chrześcijan na rzecz wylania Ducha Świętego”.
- 1840 Ks. Ignatius Spencer występuje z propozycją „Zjednoczenia w Modlitwie dla Jedności”.
- 1867 Pierwsza Konferencja Biskupów Anglikańskich w Lambeth w „Preambule” do „Rezolucji” podkreśla wagę modlitwy o jedność.
- 1894 Papież Leon XIII zachęca do przeprowadzania Oktawy Modłów o Jedność w kontekście świąt Zesłania Ducha Świętego.
- 1908 Obchody „Oktawy Jedności Kościoła” zostały zainicjowane w styczniu przez księdza Paula Wattsona.
- 1926 Ruch „Wiara i Ustrój” rozpoczyna wydawanie „Materiałów Pomocniczych na Oktawę Modłów o Jedność Chrześcijan”.
- 1935 Ks. Paul Couturier z Francji popiera Powszechny Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan opierając się na modlitwie o jedność, *jakiej chce Chrystus i przez środki, których On chce.*

- 1958 Centrum „Jedność Chrześcijan” (Lyon, Francja) i Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczynają wspólne przygotowania materiałów na Tydzień Modlitw.
- 1964 „Dekret o ekumenizmie” II Soboru Watykańskiego podkreśla fakt, że modlitwa jest duszą ruchu ekumenicznego i w ten sposób zachęca do obchodzenia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 1966 Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan (obecnie Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan) rozpoczynają wspólne oficjalne przygotowania tekstu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (wykorzystanego po raz pierwszy w 1968 r.)
- 1975 Projekt początkowy tekstów Tygodnia Modlitw został przygotowany przez wspólnotę lokalną, następnie przepracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” oraz Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Staje się to praktyką lat następnych.
- 1998 Po raz pierwszy w Polsce Rada ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna wydają wspólnie zeszyt na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 2004 Komisja „Wiara i Ustrój” i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan decydują, że broszury z tekstami na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan będą wspólnie publikowane i prezentowane w tym samym formacie.
- 2008 Obchody stulecia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

4. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

Opracowywane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Papieskiej Rady (niegdyś Sekretariatu) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

- 1968   *Ku chwale Jego majestatu* (Ef 1,14).
1969   *Powołani do wolności* (Ga 5,13).
Spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy.
1970   *Jesteśmy współpracownikami Boga* (1 Kor 3,9).
Spotkanie przygotowawcze w klasztorze Niederaltaich, RFN.
1971   (...) *i komunia Ducha Świętego* (2 Kor 13,13).
Spotkanie przygotowawcze w Bari, Włochy.
1972   *Przykazanie nowe daję wam* (J 13,34).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
1973   *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1).
Spotkanie przygotowawcze w opactwie Montserrat, Hiszpania.
1974   *Niechaj wszelki język wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem* (Flp 2,11).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
W kwietniu 1974 do Kościołów został zaadresowany list w sprawie utworzenia grup lokalnych, które mogą uczestniczyć w przygotowywaniu tekstów na Tydzień Modlitw. Grupa australijska była pierwszą, która się

- zaangażowała przygotowując początkowy projekt broszury na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan na 1975 r.
- 1975 *To jest wola Ojca, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie (Ef 1,10).*
Projekt tekstu opracowany przez grupę australijską – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1976 *Jesteśmy powołani do stawania się podobnymi Jemu (1 J 3,2).*
Projekt tekstu opracowany przez Konferencję Kościołów na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy
- 1977 *Nadzieja zawieść nie może (Rz 5,1-5).*
Projekt tekstu opracowany w Libanie, podczas wojny domowej – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1978 *Nie jesteście już obcymi (Ef 2,13-22).*
Projekt tekstu opracowany przez ekumeniczną grupę Manchester, Anglia.
- 1979 *Służcie sobie wzajemnie ku chwale Bożej (1 P 4,7-11).*
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1980 *Przyjdź Królestwo Twoje (Mt 6,10).*
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Berlina, NRD – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1981 *Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch (1 Kor 12,3b-13).*
Projekt tekstu opracowany przez Ojców z Graymoor, USA – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1982 *Niech wszyscy znajdą swój dom w Tobie, o Panie (Ps 84).*
Projekt tekstu opracowany w Kenii – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.

- 1983 *Jezus Chrystus, Życiem świata* (1 J 1,1-4).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną z Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Céligny (Bosey), Szwajcaria.
- 1984 *Powołani do jedności przez Krzyż naszego Pana* (1 Kor 2,2; Kol 1,20).
Spotkanie przygotowawcze w Wenecji, Włochy.
- 1985 *Ze śmierci do życia z Chrystusem* (Ef 2,4.7).
Projekt tekstu opracowany na Jamajce – spotkanie przygotowawcze w Grandchamp, Szwajcaria)
- 1986 *Bądźcie moimi świadkami* (Dz 1,6.8).
Teksty zaproponowane w Jugosławii (Słowenii) – spotkanie przygotowawcze w Jugosławii.
- 1987 *Zjednoczeni w Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem* (2 Kor 5,17).
Projekt tekstu opracowany w Anglii – spotkanie przygotowawcze w Taizé, Francja.
- 1988 *Miłość Boga usuwa lęk* (1 J 4,18).
Projekt tekstu opracowany we Włoszech – spotkanie przygotowawcze w Pinerolo, Włochy.
- 1989 *Budować wspólnotę: jedno Ciało w Chrystusie* (Rz 12,5-6a).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Whaley Bridge, Anglia.
- 1990 *Aby wszyscy byli jedno (...) aby świat uwierzył* (J 17).
Projekt tekstu opracowany w Hiszpanii – spotkanie przygotowawcze w Madrycie, Hiszpania.
- 1991 *Chwalcie Boga wszystkie narody* (Ps 117; Rz 15,5-13).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Rotenburgu nad Fuldą, Niemcy.

- 1992 *Ja jestem z wami (...) idźcie więc* (Mt 28,16-20).
Projekt tekstu opracowany w Belgii – spotkanie przygotowawcze w Bruges, Belgia.
- 1993 *Zanieść owoce Ducha Świętego dla jedności chrześcijan* (Ga 5,22-23).
Projekt tekstu opracowany w Zairze – spotkanie przygotowawcze pod Zurychem, Szwajcaria.
- 1994 *Dom Boga: wezwani, aby być jednego serca i jednego ducha* (Dz 4,23-35).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Dublinie, Irlandia.
- 1995 *Koinonia: komunია w Bogu i między sobą* (J 15,1-17).
Projekt tekstu opracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” – spotkanie przygotowawcze w Bristolu, Anglia.
- 1996 *Słuchajcie, stoję u drzwi i kołaczę* (Ap 3,14-22).
Projekt tekstu opracowany w Portugalii – spotkanie przygotowawcze w Lizbonie, Portugalia.
- 1997 *W imię Chrystusa (...) pojednajcie się z Bogiem* (2 Kor 5,20).
Projekt tekstu opracowany w Skandynawii – spotkanie przygotowawcze w Sztokholmie, Szwecja.
- 1998 *Duch Święty wspiera nas w słabości naszej* (Rz 8,14-27).
Projekt tekstu opracowany we Francji – spotkanie przygotowawcze w Paryżu, Francja.
- 1999 *Bóg zamieszka wraz z nimi i będą oni Jego ludem, a On będzie Bogiem z nimi* (Ap 21,3).
Projekt tekstu opracowany w Malezji – spotkanie przygotowawcze w klasztorze Bose, Włochy.

- 2000 *Niech będzie błogosławiony Bóg, który nappełnił nas wszelkim błogosławieństwem w Chrystusie* (Ef 1,3).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu – spotkanie przygotowawcze w sanktuarium La Verna, Włochy.
- 2001 *Ja jestem Drogą i Prawdą, i Życiem* (J 14,6).
Projekt tekstu opracowany w Rumunii – spotkanie przygotowawcze w Vulcan, Rumunia.
- 2002 *U Ciebie jest źródło życia* (Ps 36,10).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Konferencji Episkopatów Europy (CCEE) i Konferencję Kościołów Europejskich (KEK) – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Ottmaring k. Augsburga, Niemcy.
- 2003 *Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach* (2 Kor 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Los Rubios w Maladze, Hiszpania.
- 2004 *Mój pokój wam daję* (J 14,27).
Projekt tekstu opracowany w Aleppo, Syria – spotkanie przygotowawcze w Palermo, Sycylia.
- 2005 *Chrystus jedynym fundamentem Kościoła* (1 Kor 3,1-23).
Projekt tekstu opracowany na Słowacji – spotkanie przygotowawcze w Piestanach, Słowacja.
- 2006 *Gdzie dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich* (Mt 18,20).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Prosperous, Co. Kildare, Irlandia.

- 2007 *Nawet głuchym przywraca słuch i niemym mowę* (Mk 7,37).
Projekt tekstu opracowany w Afryce Południowej – spotkanie przygotowawcze w Faverges, Francja.
- 2008 *Nieustannie się módlcie* (1 Tes 5,17).
Projekt tekstu opracowany w USA – spotkanie przygotowawcze w Graymoor, Garrison, USA.
- 2009 *Aby byli jedno w twoim ręku* (Ez 37,19)
Projekt tekstu opracowany w Korei – spotkanie przygotowawcze w Marsylii, Francja.
- 2010 *Wy jesteście tego świadkami* (Łk 24,48)
Projekt tekstu opracowany w Szkocji – spotkanie przygotowawcze w Glasgow, Szkocja.
- 2011 *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2,42).
Projekt tekstu opracowany w Jerozolimie – spotkanie przygotowawcze w Saydnaya, Syria.
- 2012 *Przemienieni przez zwycięstwo Jezusa Chrystusa* (por. 1 Kor 15,51-58).
Projekt tekstu opracowany w Polsce – spotkanie przygotowawcze w Warszawie.
- 2013 *Czego Bóg od nas oczekuje?* (por. Mi 6,6-8).
Projekt tekstu opracowany w Indiach – spotkanie przygotowawcze w Bangalore, Indie.
- 2014 *Czyż Chrystus jest podzielony?* (1 Kor 1,1-17).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Montrealu.

- 2015 *Jezus rzekł do Samarytanki: „Daj mi pić!”* (por. J 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Brazylii – spotkanie przygotowawcze w São Paulo.
- 2016 *Wezwani, by ogłaszać wielkie dzieła Pana* (por. 1 P 2,9).
Projekt tekstu opracowany na Łotwie – spotkanie przygotowawcze w Rydze.
- 2017 *Pojednanie – miłość Chrystusa przynagła nas* (por. 2 Kor 5,14-20).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w Wittenberdze.
- 2018 *Prawica Twoja wstawiła się mocą* (Wj 15,6).
Projekt tekstu opracowany na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Nassau, na Wyspach Bahama.

SPIS TREŚCI

Część I: Wprowadzenie

1. Słowo polskiego zespołu redakcyjnego	3
2. Tekst biblijny	6
3. Wprowadzenie w tematykę roku 2018	8
4. Ekumeniczna sytuacja w rejonie Karaibów	12

Część II: Nabożeństwo ekumeniczne

1. Wprowadzenie do nabożeństwa	19
2. Przebieg nabożeństwa	20

Część III: Refleksje biblijne i modlitwy na poszczególne dni Tygodnia

DZIEŃ PIERWSZY – czwartek, 18 stycznia 2018 r. <i>Będziesz miłował przybysza, bo i wy byliście przybyszami w ziemi egipskiej</i>	33
DZIEŃ DRUGI – piątek, 19 stycznia 2018 r. <i>Już nie niewolnik, lecz umiłowany brat</i>	37
DZIEŃ TRZECI – sobota, 20 stycznia 2018 r. <i>Twoje ciało jest świątynią Ducha Świętego</i>	43
DZIEŃ CZWARTY – niedziela, 21 stycznia 2018 r. <i>Nadzieja i uzdrowienie</i>	47

DZIEŃ PIĄTY – poniedziałek, 22 stycznia 2018 r.	
<i>Słuchaj krzyku mojego ludu z dalekiej ziemi!</i>	52
DZIEŃ SZÓSTY – wtorek, 23 stycznia 2018 r.	
<i>Zważajmy na dobro bliźnich</i>	56
DZIEŃ SIÓDMY – środa, 24 stycznia 2018 r.	
<i>Budowanie rodziny w domu i w Kościele</i>	61
DZIEŃ ÓSMY – czwartek, 25 stycznia 2018 r.	
<i>Zgromadzi rozproszonych (...) z czterech stron świata</i>	64

Część IV: Materiały pomocnicze

1. Modlitwa wiernych	71
2. Hymn <i>Prawica Boga</i>	79
3. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	82
4. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan	84